
RAPORT Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ

WYMAGANIE 5

**WYMAGANE SĄ POSTAWY I RESPEKTOWANE NORMY
SPOŁECZNE**

**RAPORT Z EWALUACJI PRZYGOTOWAŁA KATARZYNA KUBLIN
Z ZESPOŁEM EWALUACYJNYM W SKŁADZIE:
KARINA ATŁAS, JOLANTA CHARAPUTA, KATARZYNA CHOJNACKA, ANDRZEJ
GROCHOWINA, ANNA MĄCZYŃSKA, BARBARA SOWIŃSKA,
JOLANTA WINSZCZYK,**

ROK SZKOLNY 2017/2018

SPIS TREŚCI

Spis treści

| | |
|--|----|
| I. PLAN EWALUACJI | 3 |
| II. ANALIZA I INTERPRETACJA WYNIKÓW | 8 |
| A. ANALIZA WYPOWIEDZI RODZICÓW | 8 |
| B. ANALIZA WYPOWIEDZI UCZNIÓW | 14 |
| C. ANALIZA WYPOWIEDZI NAUCZYCIELI | 19 |
| D. ANALIZA DOKUMENTACJI SZKOLNEJ | 30 |
| III. PODSUMOWANIE I WNIOSKI | 42 |
| IV. ANEKS | 44 |
| ANKIETA SKIEROWANA DO RODZICÓW | 44 |
| ANKIETA SKIEROWANA DO UCZNIÓW | 45 |
| ANKIETA SKIEROWANA DO NAUCZYCIELI | 47 |

I. PLAN EWALUACJI

PRZEDMIOT EWALUACJI – WYMAGANIE 5

Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne

W roku szkolnym 2017/2018 dyrektor Centrum Edukacji Ekonomiczno-Handlowej - Joanna Stomska wraz z przewodniczącą zespołu ewaluacyjnego podjęła decyzję o przeprowadzeniu ewaluacji wewnętrznej dotyczącej analizy i oceny bezpieczeństwa oraz panującej atmosfery w szkole uwzględniając poziom respektowania norm społecznych i kształtowania wśród uczniów nauczycieli i pracowników szkoły.

Nadrzędnym celem ewaluacji wewnętrznej jest diagnoza środowiska szkolnego w odniesieniu do poczucia bezpieczeństwa wszystkich uczestników życia szkoły, a także opracowania procedur i planów działania podnoszących poziom bezpieczeństwa oraz tworzących sprzyjający klimat nauki i pracy.

Charakterystyka wymagania na poziomie wysokim:

W szkole lub placówce, wspólnie z uczniami i rodzicami, analizuje się podejmowane działania wychowawcze i profilaktyczne, w tym mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań. Ocenia się ich skuteczność oraz, w razie potrzeb, modyfikuje.

Charakterystyka wymagania na poziomie podstawowym:

Szkoła lub placówka realizuje działania wychowawcze i profilaktyczne, które są dostosowane do potrzeb uczniów i środowiska. Działania szkoły lub placówki zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu.

Zasady postępowania i współżycia w szkole lub placówce są uzgodnione i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły i placówki oraz rodziców.

W szkole lub placówce są realizowane działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność szkoły lub placówki.

CEL EWALUACJI

- Pozyskanie informacji na temat stopnia znajomości i przestrzegania norm społecznych w szkole.
- Dostarczenie zainteresowanym podmiotom (tj. nauczycielom, uczniom, rodzicom, dyrekcji szkoły) informacji o skuteczności podjętych działań.

- Sformułowanie wniosków i rekomendacji, które będą stanowiły podstawę do zwiększenia wśród uczniów i nauczycieli kształtowania postaw i norm społecznych i zmniejszania, wyeliminowania zachowań niezgodnych z normami społecznymi.

PYTANIA KLUCZOWE

Jaki jest poziom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego odczuwanego przez uczniów w szkole? *(Działania szkoły lub placówki zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu.)*

Jaki wpływ na zasady postępowania i współżycia, które obowiązują w szkole, mają rodzice i uczniowie? *(Zasady postępowania i współżycia w szkole lub placówce są uzgodnione i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły i placówki oraz rodziców.)*

Jaki charakter mają relacje pomiędzy poszczególnymi członkami społeczności szkolnej? Co świadczy o tym, że zasady istniejące w szkole obowiązują wszystkich w tym samym stopniu? *(W szkole lub placówce są realizowane działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność szkoły lub placówki.)*

W jaki sposób w szkole prowadzona jest systemowa analiza podejmowanych działań wychowawczych? W jaki sposób wnioski przyczyniają się do modyfikacji działań? *(W szkole lub placówce, wspólnie z uczniami i rodzicami, analizuje się podejmowane działania wychowawcze i profilaktyczne, w tym mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań. Ocenia się ich skuteczność oraz, w razie potrzeb, modyfikuje.)*

PYTANIA SZCZEGÓŁOWE

Jaka jest skala poczucia bezpieczeństwa wśród uczniów?

Jakie negatywne zachowania występują w szkole najczęściej?

Jakie działania podejmowane przez szkołę przyczyniają się do zapewnienia uczniom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego?

Czy szkoła posiada dokumenty wewnątrzszkolne regulujące system zachowań i norm społecznych?

Czy uczniowie i ich rodzice wiedzą jakie dokumenty wewnątrzszkolne regulują zasady zachowania i bezpieczeństwa obowiązujące w szkole?

Czy uczniowie znają swoje prawa i obowiązki?

W jaki sposób i kiedy uczniowie dowiadują się, jakich zachowań się od nich oczekuje?

W jaki sposób reaguje się i wyciąga konsekwencje za nieprzestrzeganie lub naruszanie norm społecznych i zasad bezpieczeństwa w szkole?

Czy rodzice są zapoznawani z dokumentami szkolnymi regulującymi kwestie praw i obowiązków ucznia oraz respektowania norm społecznych?

Czy rodzice i szkoła współpracują w kwestii przestrzegania norm i zapewnienia bezpieczeństwa?

Czy rodzice mają możliwość dzielenia się z nauczycielami swoimi opiniami na temat pracy szkoły i sposobu wychowania?

Jakie działania wychowawcze i profilaktyczne podejmuje się w celu eliminowania zagrożeń i wzmocnienia właściwych zachowań?

Czy szkolny system oceniania zachowania uczniów wpływa na ich zachowania społeczne?

Czy w szkole dokonuje się modyfikacji działań eliminujących zagrożenia i wzmacniających właściwe zachowania z uwzględnieniem inicjatywy uczniów i rodziców?

Czy uczniowie angażują się w działania na rzecz kształtowania społecznie pożądanych postaw?

Jakie działania podejmuje szkoła w celu integracji uczniów?

Jakie działania antydyskryminacyjne są podejmowane w szkole?

Czy podejmowane działania wynikają ze specyfiki szkoły?

Jakich działań ewentualnie brakuje?

METODY BADAWCZE

Do analizy wymagania dotyczącego ewaluowanych obszarów zostaną wykorzystane następujące metody badawcze:

1. ankieta skierowana do uczniów,
2. ankieta skierowana do nauczycieli i wychowawców,
3. ankieta skierowana do rodziców,
4. analiza dokumentacji szkolnej.

PRÓBA BADAWCZA

Próba badawcza obejmuje:

1. uczniów szkoły,
2. nauczycieli i pracowników,
3. pedagoga,
4. rodziców.

ZESPÓŁ EWALUACYJNY

Katarzyna Kublin – przygotowanie planu oraz raportu z ewaluacji,

Jacek Klica – opracowanie graficzne planu i raportu z ewaluacji,

Karina Aftas – analiza dokumentacji szkolnej,

Jolanta Charaputa, Anna Mączyńska – przygotowanie i przeprowadzenie ankiet dla rodziców, zebranie i analiza danych, wypracowanie wniosków, opracowanie zaleceń i wskazówek do dalszej pracy,

Barbara Sowińska, Andrzej Grochowina - przygotowanie i przeprowadzenie ankiet dla nauczycieli i pracowników szkoły, zebranie i analiza danych, wypracowanie wniosków, opracowanie zaleceń i wskazówek do dalszej pracy,

Jolanta Winszczyk, Katarzyna Chojnacka - przygotowanie i przeprowadzenie ankiet dla uczniów, zebranie i analiza danych, wypracowanie wniosków, opracowanie zaleceń i wskazówek do dalszej pracy.

HARMONOGRAM EWALUACJI

| Przebieg czynności/zadania | Czas wykonania/terminy | Nauczyciele odpowiedzialni |
|---|------------------------|----------------------------|
| Przygotowanie planu ewaluacji wewnętrznej | Do 15.09. 2017r. | Katarzyna Kublin |
| Opracowanie szczegółowego harmonogramu działań ewaluacyjnych, opracowanie i analiza narzędzi badawczych | Do 30.09.2017r. | Zespół ewaluacyjny |
| Realizacja działań ewaluacyjnych : zbieranie danych, prowadzenie badań. | Do 30.11.2017 r. | Zespół ewaluacyjny |

| Przebieg czynności/zadania | Czas wykonania/terminy | Nauczyciele odpowiedzialni |
|---|------------------------|---------------------------------|
| Analiza informacji, wypracowanie wniosków, opracowanie zaleceń. | Do 05.01.2018r. | Zespół ewaluacyjny |
| Przygotowanie raportu z ewaluacji | Do 28.02.2018r. | Katarzyna Kublin Jacek Klica |
| Przedstawienie raportu z ewaluacji Radzie Pedagogicznej | Marzec 2018r. | Zespół ewaluacyjny |

SPOSÓB PREZENTACJI WYNIKÓW EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ

Wyniki ewaluacji wewnętrznej zaprezentowane zostaną:

- a) nauczycielom na Radzie Pedagogicznej
- b) uczniom podczas godziny do dyspozycji wychowawcy
- c) rodzicom podczas zebrania z rodzicami
- d) na stronie internetowej szkoły
- e) wersja papierowa będzie ogólnodostępna w bibliotece szkolnej.

II. ANALIZA I INTERPRETACJA WYNIKÓW

A. ANALIZA WYPOWIEDZI RODZICÓW

(opracowanie: Jolanta Charaputa, Anna Mączyńska)

Badania przeprowadzone wśród rodziców uczniów uczęszczających do Centrum Edukacji Ekonomiczno-Handlowej w Tarnowskich Górach.

Ankieta badająca respektowanie norm społecznych - wyniki i wnioski.

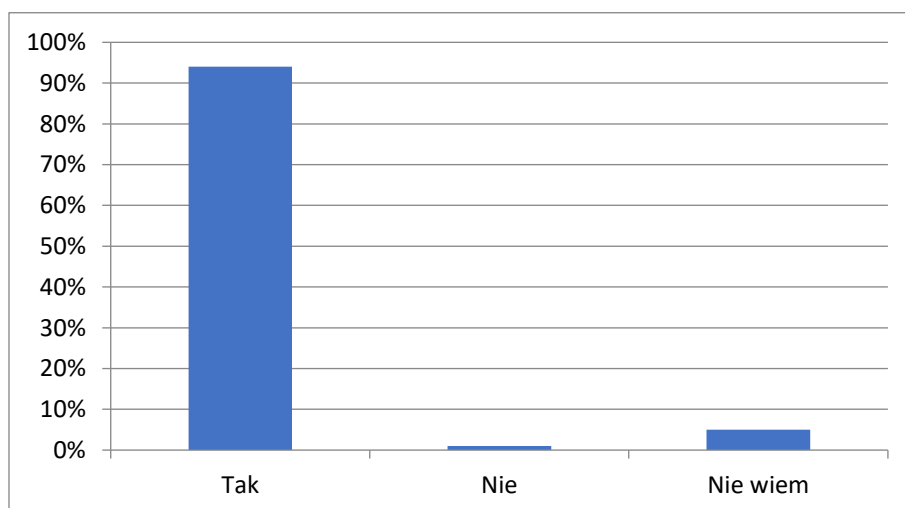
Ankieta badająca respektowanie norm społecznych w CEEH w Tarnowskich Górach przeznaczona do wypełnienia przez rodziców/prawnych opiekunów została rozdana i powróciła do zespołu przeprowadzającego ewaluację w ilości 84 sztuk. Ankiety były wypełniane na zasadzie dobrowolności, anonimowo, przez podkreślenie odpowiedzi.

Zadano następujące pytania, otrzymując następujące odpowiedzi:

1. Czy Państwa dziecko czuje się bezpiecznie w szkole?

94 procent ankietowanych rodziców uważa, że ich dzieci czują się bezpiecznie w szkole, tylko 5 procent rodziców odpowiedziało, że trudno powiedzieć, a 1 osoba odpowiedziała, że nie.

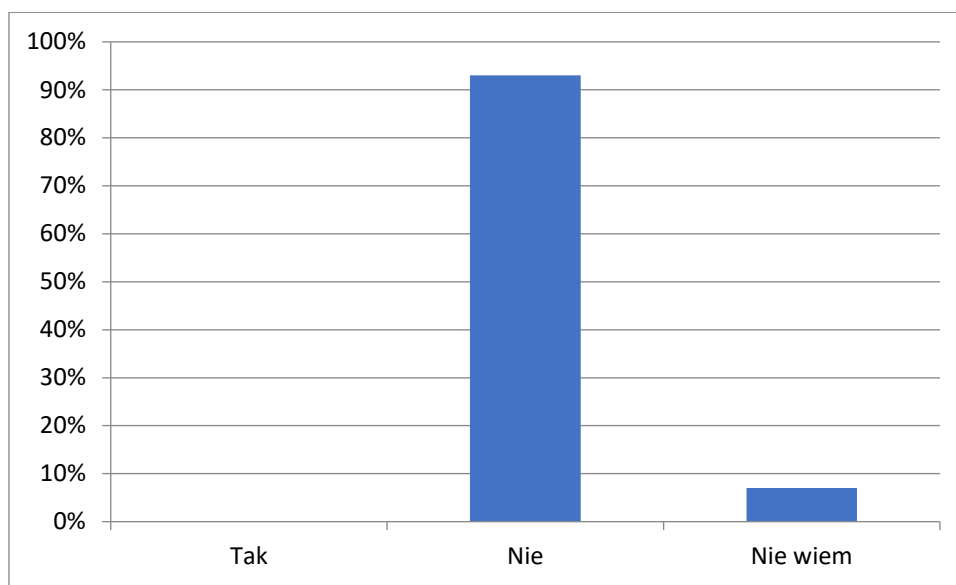
| Tak | Nie | Nie wiem |
|-----|-----|----------|
| 94% | 1% | 5% |



2. Czy Państwa dziecko doświadczyło w szkole przemocy psychicznej lub fizycznej?

93 procent rodziców stwierdziło, że jego dziecko nie doświadczyło w szkole przemocy psychicznej i fizycznej, a 7 procent odpowiedziało, że nie wie.

| Tak | Nie | Nie wiem |
|-----|-----|----------|
| 0% | 93% | 7% |



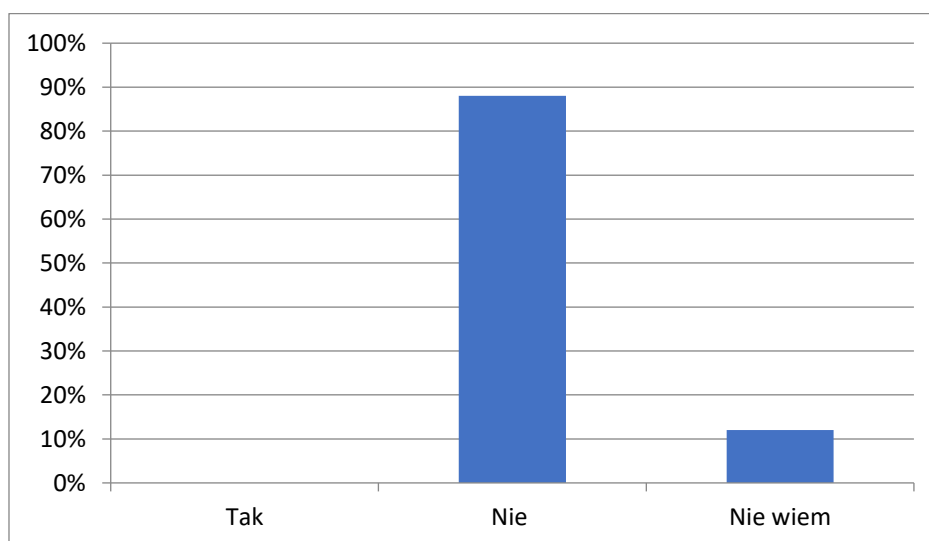
3. Jeśli w pytaniu 2 wybrali Państwo odpowiedź a (dziecko doświadczyło przemocy w szkole), proszę wyjaśnić, na czym polegała przemoc.

Żaden z rodziców nie wybrał odpowiedzi a.

4. Czy Państwa dziecko było obiektem dyskryminacji (np. ze względu na pochodzenie, status materialny, wygląd, przekonania itp.)?

88 procent ankietowanych rodziców odpowiedziało, że jego dziecko nie było obiektem dyskryminacji. 12 procent udzieliło odpowiedzi, że nie wie.

| Tak | Nie | Nie wiem |
|-----|-----|----------|
| 0% | 88% | 12% |



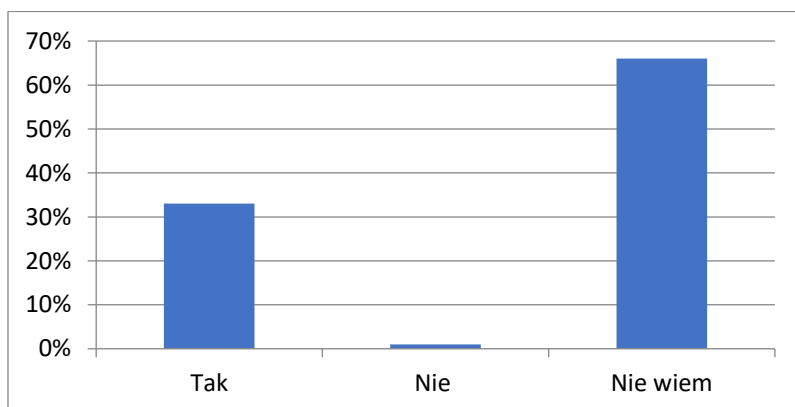
5. Jeśli w pytaniu 4 wybrali Państwo odpowiedź a (czy dziecko było dyskryminowane w szkole), proszę wyjaśnić, na czym dyskryminacja polegała?

Żaden z ankietowanych nie wybrał odpowiedzi a.

6. Czy w szkole podejmowane są działania mające na celu eliminowanie zagrożeń i wzmacniające bezpieczeństwo uczniów oraz działania antydyskryminacyjne?

33 procent ankietowanych potwierdziło, że w szkole podejmowane są działania mające na celu eliminowanie zagrożeń i wzmacniające bezpieczeństwo uczniów oraz działania antydyskryminacyjne, 66 procent respondentów nic nie wie o podejmowanych działaniach szkoły. 1 osoba uważa, że takich działań nie ma.

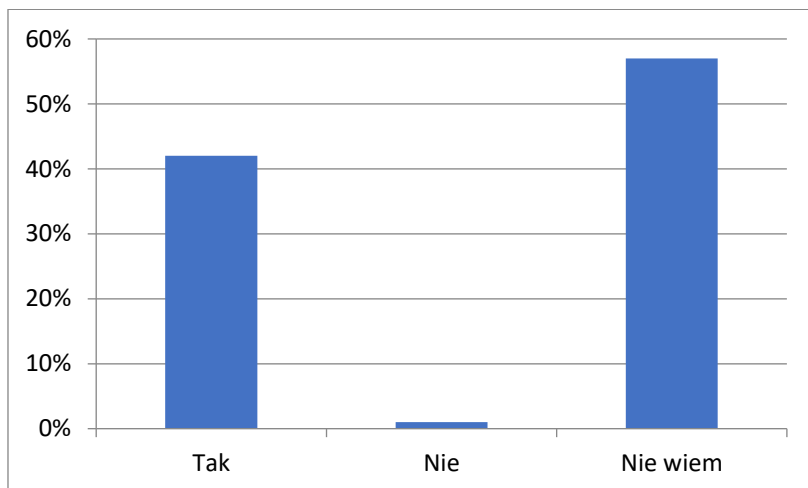
| Tak | Nie | Nie wiem |
|-----|-----|----------|
| 33% | 1% | 66% |



7. Czy podejmowane przez szkołę działania przynoszą efekty?

42 procent uważa, że podejmowane przez szkołę działania przynoszą efekty. 57 procent nie potrafi określić, a tylko 1 osoba uważa, że podejmowane działania nie przynoszą efektów.

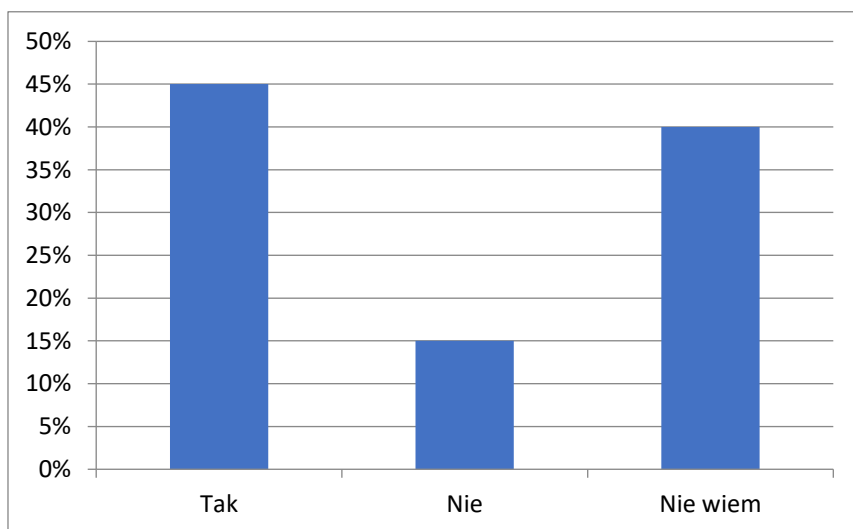
| Tak | Nie | Nie wiem |
|-----|-----|----------|
| 42% | 1% | 57% |



8. Czy mają Państwo wpływ na działania profilaktyczne i wychowawcze szkoły?

45 procent pytaných odpowiedziało, że tak. 15 procent, że nie ma wpływu na działania profilaktyczne i wychowawcze szkoły, a 40 procent nie potrafi określić.

| Tak | Nie | Nie wiem |
|-----|-----|----------|
| 45% | 15% | 40% |



MOCNE STRONY PRACY SZKOŁY:

1. Rodzice uważają, że uczniowie czują się w szkole bezpiecznie.
2. Rodzice twierdzą, że uczniowie nie spotykali się w szkole z przemocą fizyczną i psychiczną.
3. Rodzice uważają, że uczniowie nie są w szkole dyskryminowani.

SŁABE STRONY PRACY SZKOŁY:

1. Niska świadomość i wiedza rodziców na temat podejmowanych przez szkołę działań mających na celu eliminowanie zagrożeń i wzmacniających bezpieczeństwo uczniów oraz działań antidyskryminacyjnych.
2. Rodzice nie potrafią określić skuteczności szkoły w podejmowanych działaniach.
3. Rodzice mają niewystarczający wpływ na działania profilaktyczne i wychowawcze szkoły.

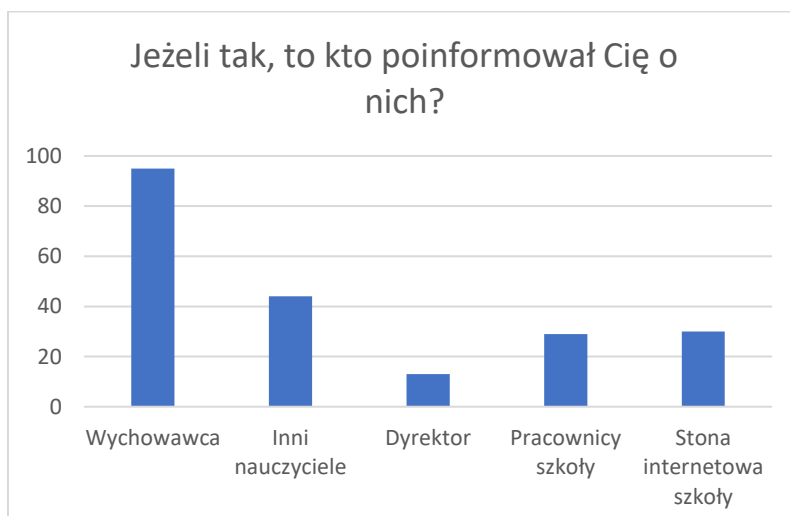
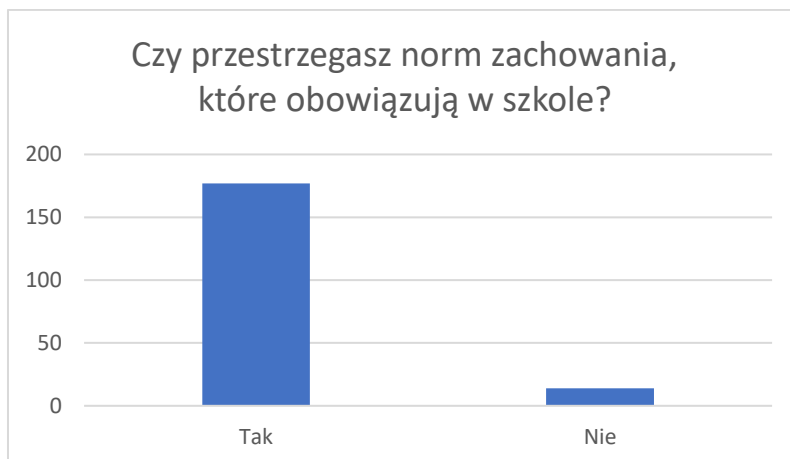
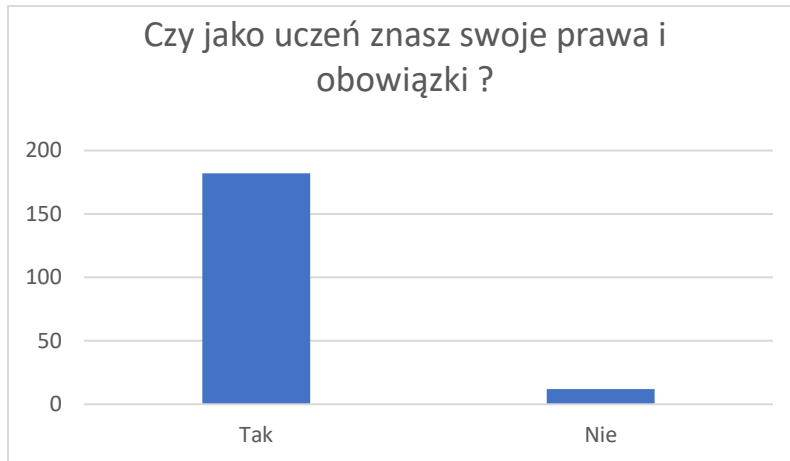
WNIOSKI I REKOMENDACJE DO DALSZEJ PRACY:

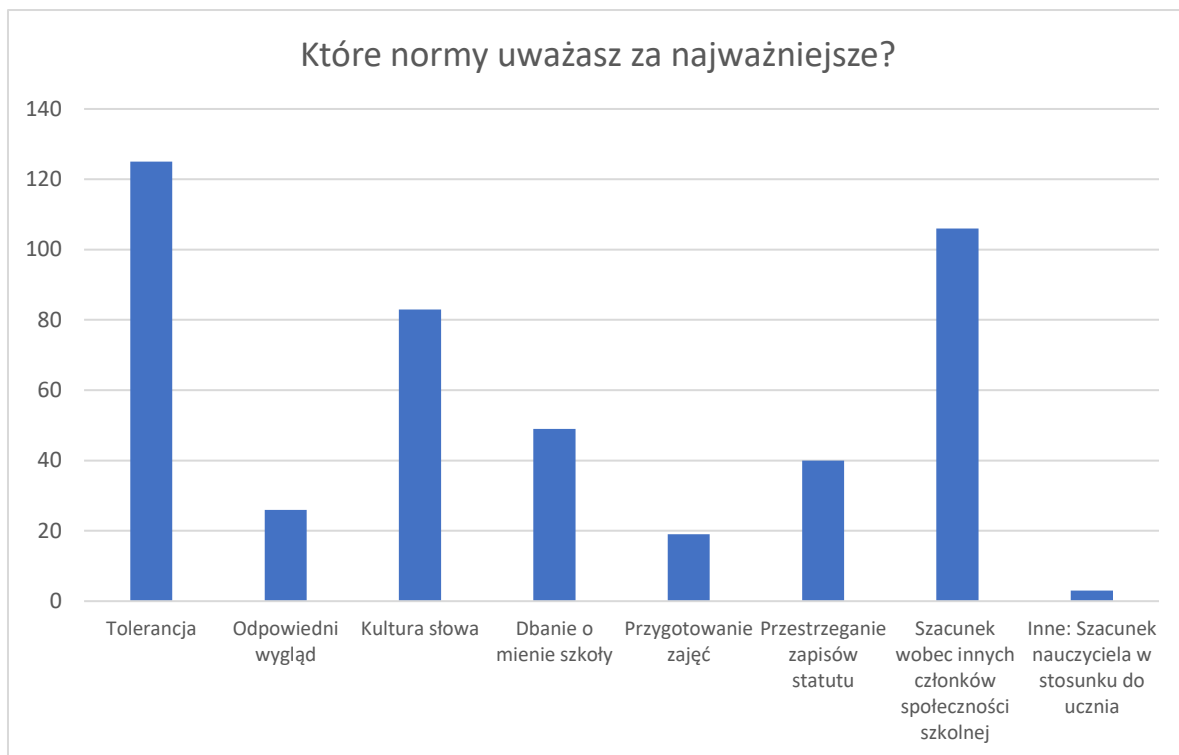
1. W większym stopniu informować rodziców o działaniach mających na celu przeciwdziałanie negatywnym zdarzeniom w szkole oraz ich efektach.
2. Zwiększyć motywację rodziców do uczestnictwa w tworzeniu planów wychowawczych i profilaktycznych.
3. Podczas spotkań z rodzicami należy poruszać kwestie związane z profilaktyką zachowań ryzykownych, by zwiększyć świadomość rodziców oraz motywować ich do generowania własnych pomysłów dotyczących realizowanych działań profilaktycznych na terenie szkoły.

B. ANALIZA WYPOWIEDZI UCZNIÓW

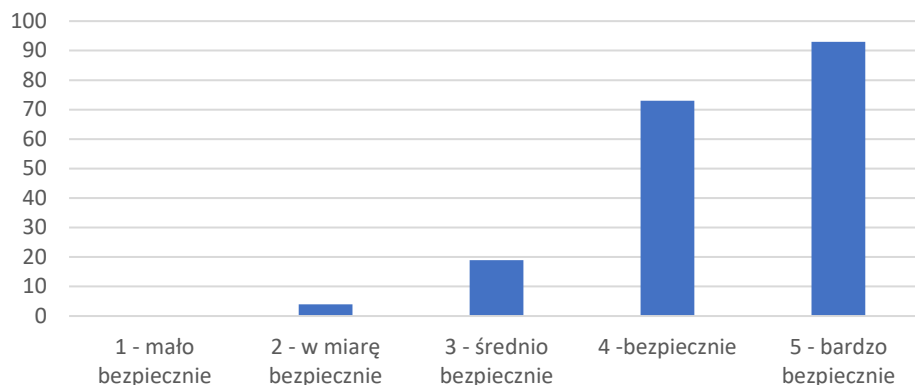
Badaniem ankietowym objętych zostało 193 uczniów.

Odpowiedzi kształtowały się następująco:

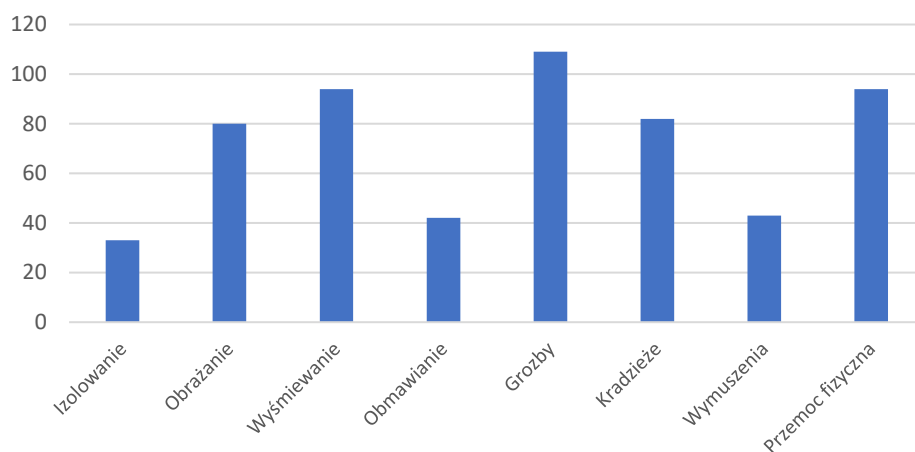




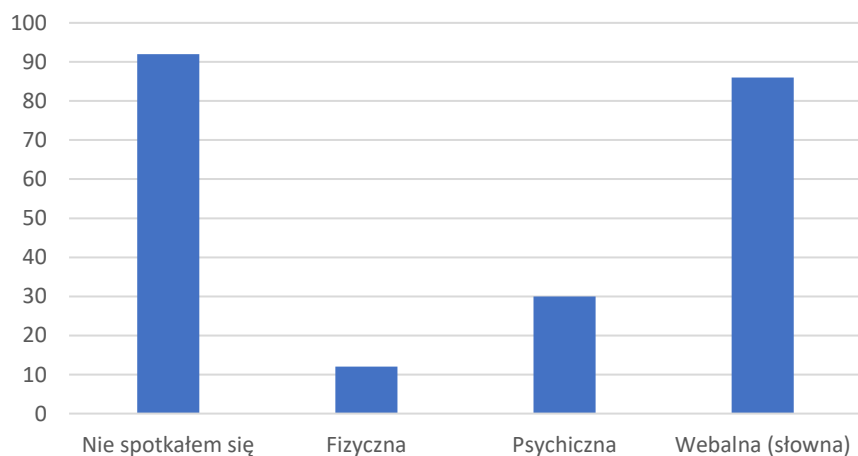
Jakie jest Twoje poczucie bezpieczeństwa w szkole? W skali od 1 (mało bezpiecznie) do 5 (bardzo bezpiecznie)



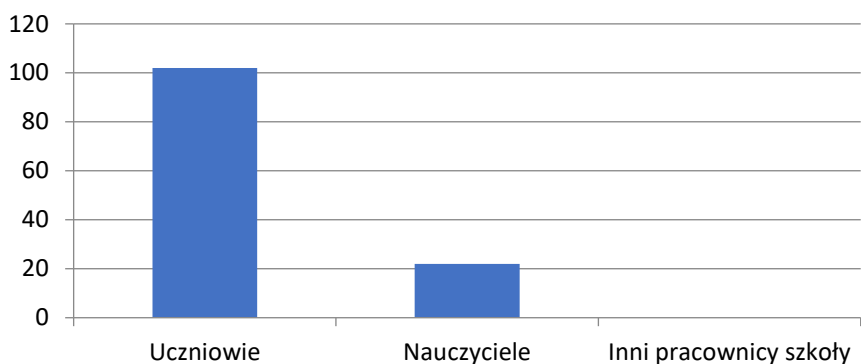
Jakie zachowania wg Ciebie wpływają na poczucie zagrożenia?



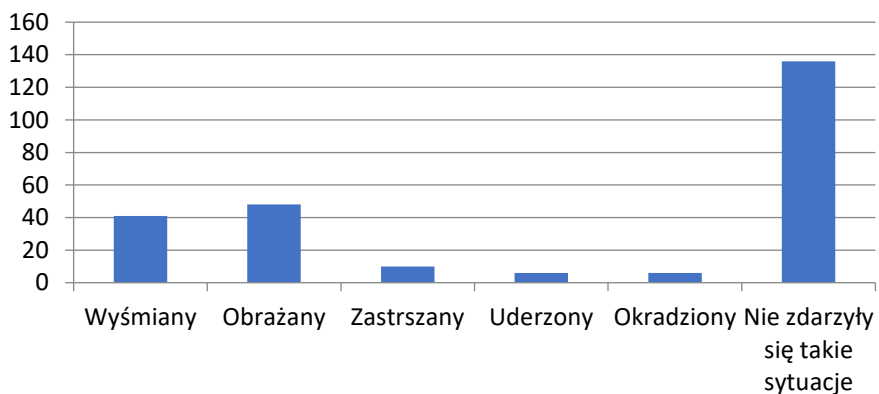
Z jaką formą agresji spotkałeś się w szkole?



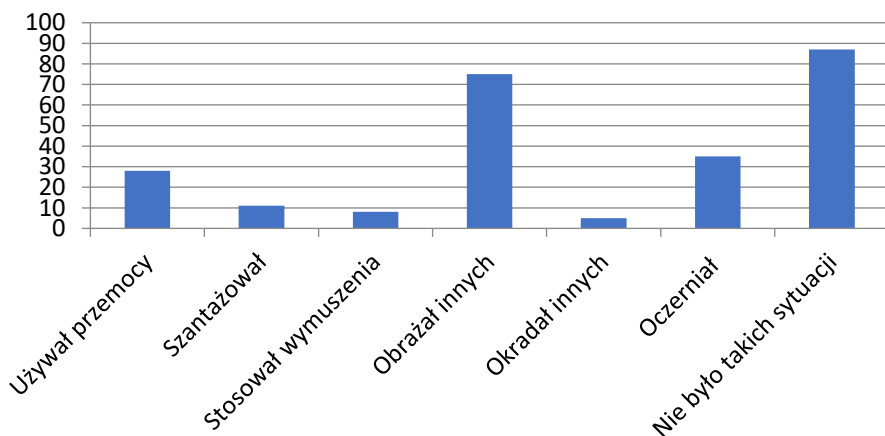
Kto jest sprawcą wyżej wymienionych zachowań?

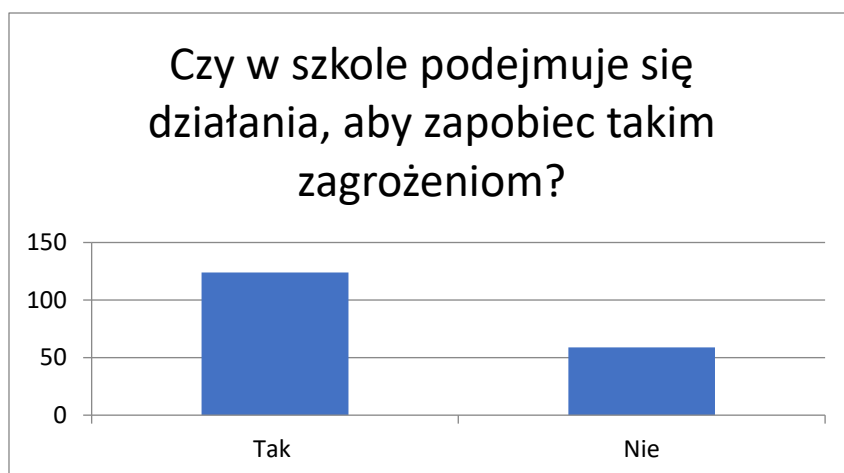


Czy zdarzyło się, że w szkole byłeś?



Czy byłeś świadkiem sytuacji na terenie szkoły, w czasie której ktoś:





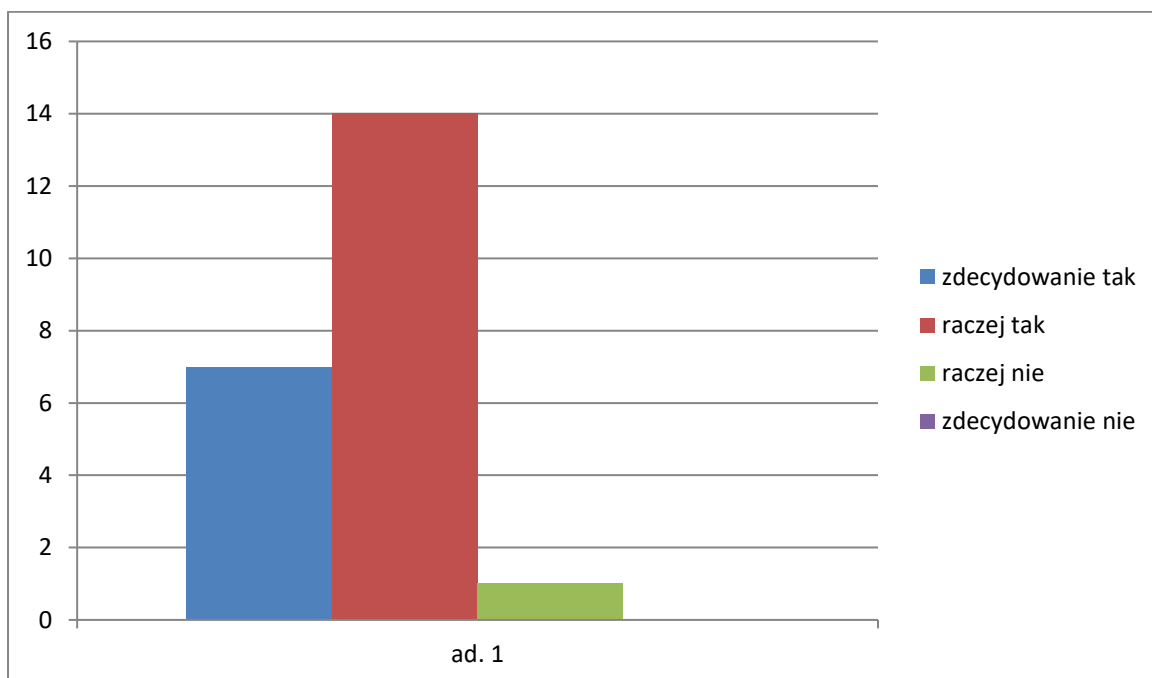
Każda klasa otrzymała 15 ankiet, w sumie zostały wypełnione 193 ankiety. Uczniowie znają swoje prawa i obowiązki (93,8%), zostali o nich głównie poinformowani przez wychowawcę i innych nauczycieli. Uczniowie przestrzegają norm zachowania obowiązujących w szkole (92,6% uczniów), a najważniejsze według nich to tolerancja (27,7%) oraz szacunek wobec innych członków społeczności szkolnej (23,5%) oraz kultura słowna (18,4%). Z ankiet wynika, że 95,4% uczniów czuje się bezpiecznie w szkole, prawie 50% z nich czuje się bardzo bezpiecznie w szkole. Na poczucie zagrożenia według uczniów głównie wpływają: groźby (21,1% głosów), przemoc fizyczna (18,2%), wyśmiewanie (18,2%) i kradzieże (15,9%). Prawie 42% nie spotkało się z żadną formą agresji w szkole, a 39% uczniów spotkało się z przemocą słowną. Sprawcami agresji w szkole są uczniowie – 70,8% a pozostało część to nauczyciele. Uczniowie głównie doświadczyli w szkole obrażania (19,4%) oraz wyśmiewania (16,6%), jednak aż 55% z nich nigdy nie zdarzyły się takie sytuacje. Około 30% uczniów było świadkami obrażania innych, oczerniania (14%) i używania przemocy (11,2%), 35% uczniów nie było świadkiem takich wydarzeń. 68% uczniów deklaruje, że w szkole podejmowane są działania aby zapobiec różnorodnym zagrożeniom.

C. ANALIZA WYPOWIEDZI NAUCZYCIELI

Ankietę wypełniło – **22** nauczycieli Centrum Edukacji Ekonomiczno-Handlowej w Tarnowskich Górach.

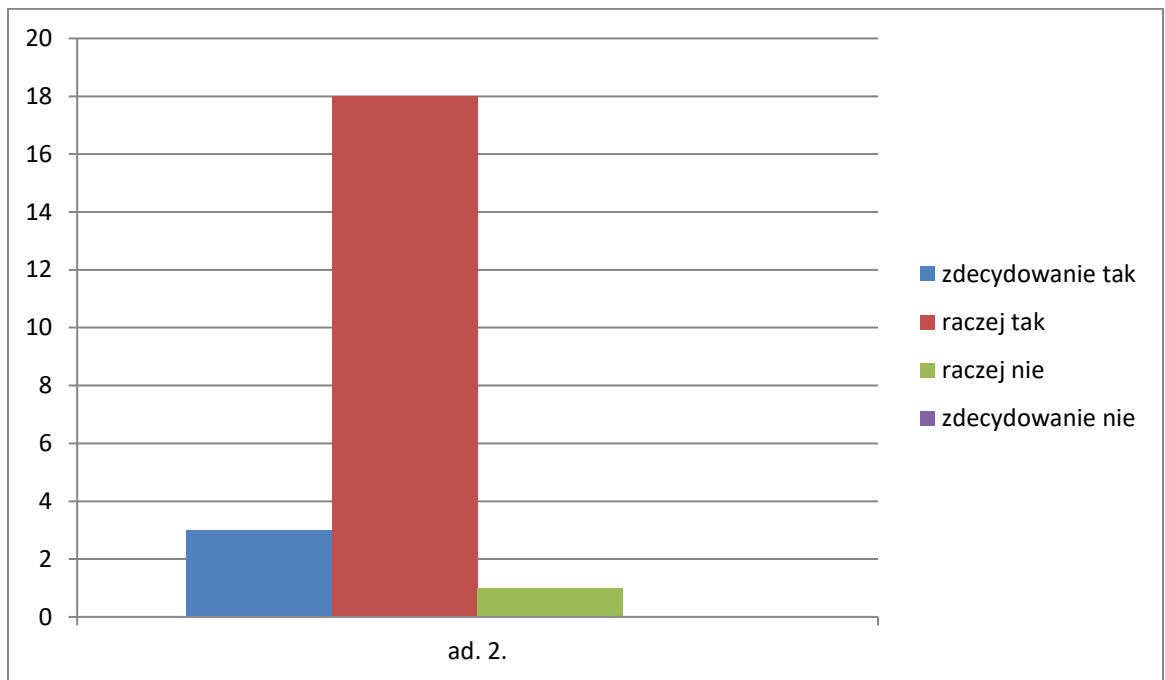
1. Czy Pani/Pana zdaniem uczniowie znają normy społeczne obowiązujące w szkole?

- Zdecydowanie tak 7/ 32%
- Raczej tak 14/ 64%
- Raczej nie 1/ 5%
- Zdecydowanie nie 0



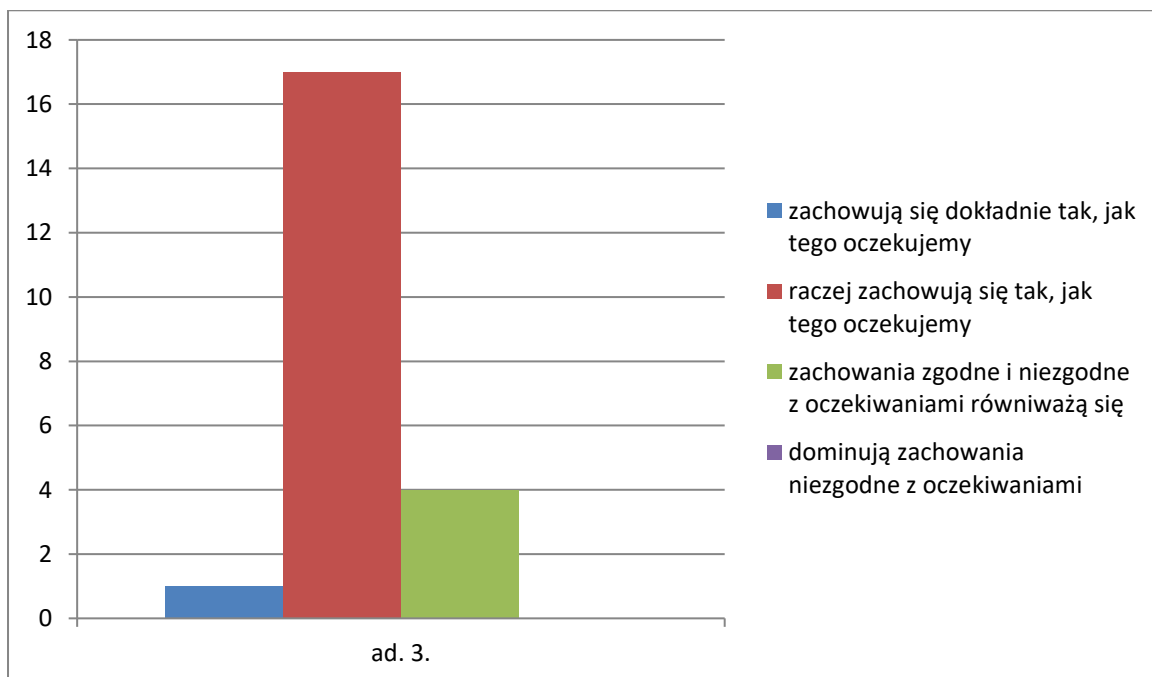
2. Czy normy społeczne są w szkole przestrzegane?

- Zdecydowanie tak 3/ 14%
- Raczej tak 18/82%
- Raczej nie 1/5%
- Zdecydowanie nie 0



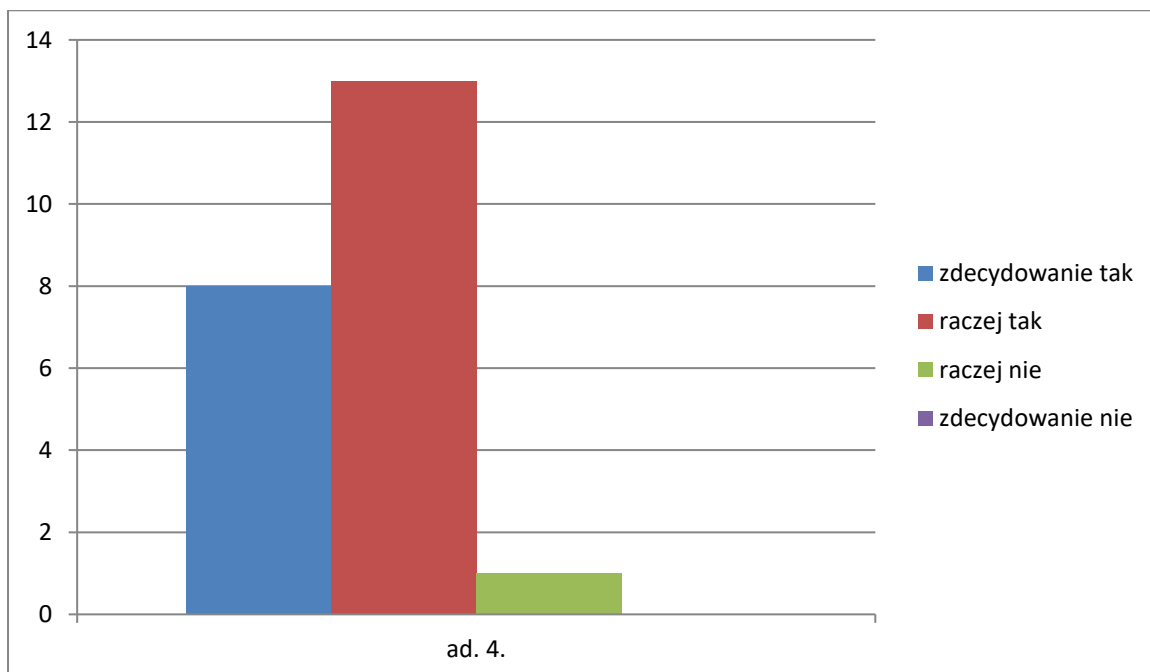
3. W jakim stopniu Pani/Pana zdaniem uczniowie przestrzegają przyjętych w szkole zasad bezpieczeństwa?

- Zachowują się dokładnie tak, jak tego oczekujemy 1/5%
- Raczej zachowują się tak, jak tego oczekujemy 17/77%
- Zachowania zgodne i niezgodne z oczekiwaniami równoważą się 4/18%
- Dominują zachowania niezgodne z oczekiwaniami 0



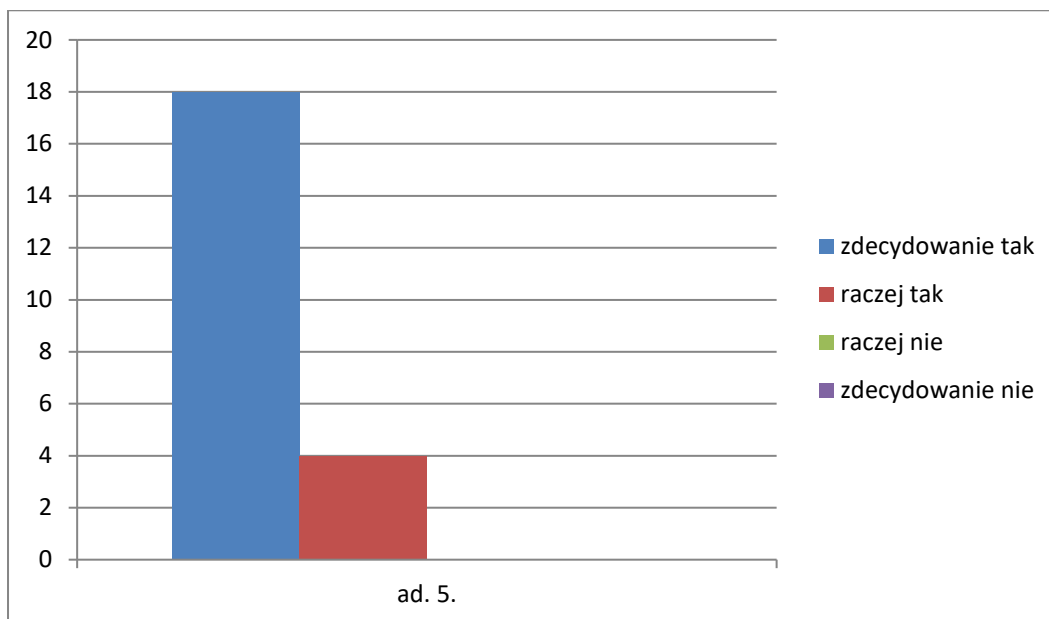
4. Czy rodzice i szkoła współpracują w zakresie postrzegania norm społecznych i zapewnienia bezpieczeństwa?

- Zdecydowanie tak 8/36%
- Raczej tak 13 / 59%
- Raczej nie 1/5%
- Zdecydowanie nie 0



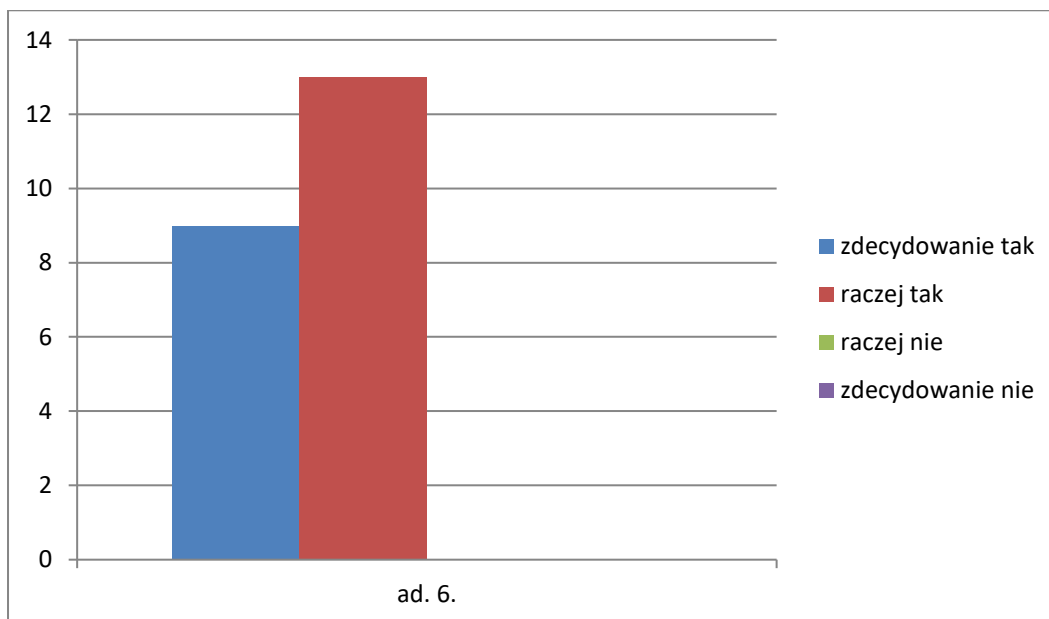
5. Czy Pani/Pana zdaniem w szkole podejmowanie są działania wychowawcze i profilaktyczne w celu eliminowania zagrożeń oraz wzmacniania właściwych zachowań?

- Zdecydowanie tak 18/ 82%
- Raczej tak 4/18%
- Raczej nie 0
- Zdecydowanie nie 0



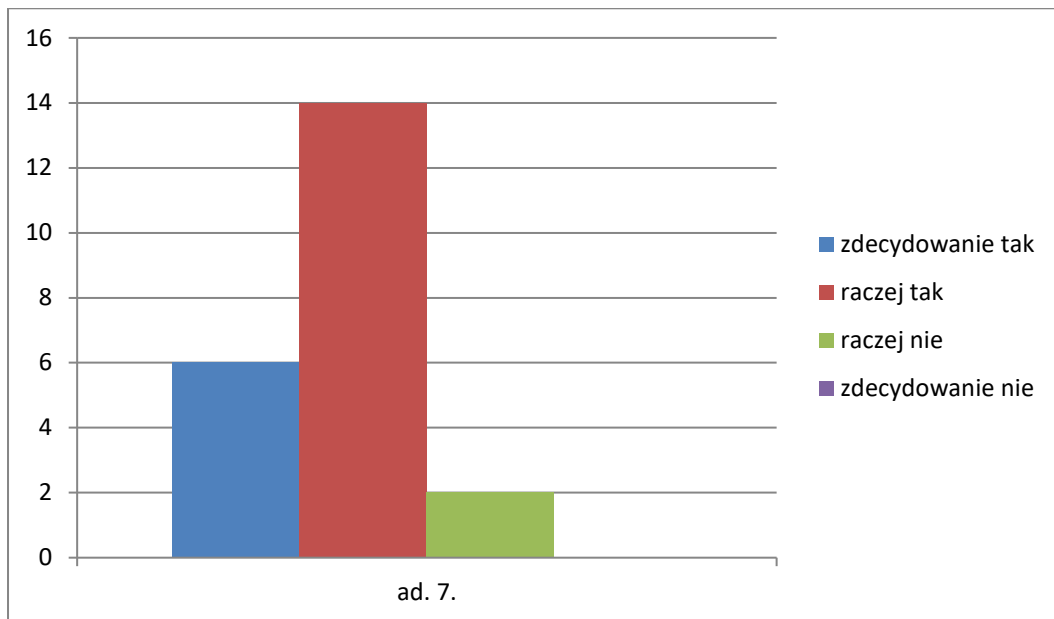
6. Jeżeli tak, to czy podejmowane działania eliminują bądź zmniejszają zagrożenia oraz wzmacniają właściwe zachowania?

- Zdecydowanie tak 9/ 41%
- Raczej tak 13/59%
- Raczej nie 0
- Zdecydowanie nie 0



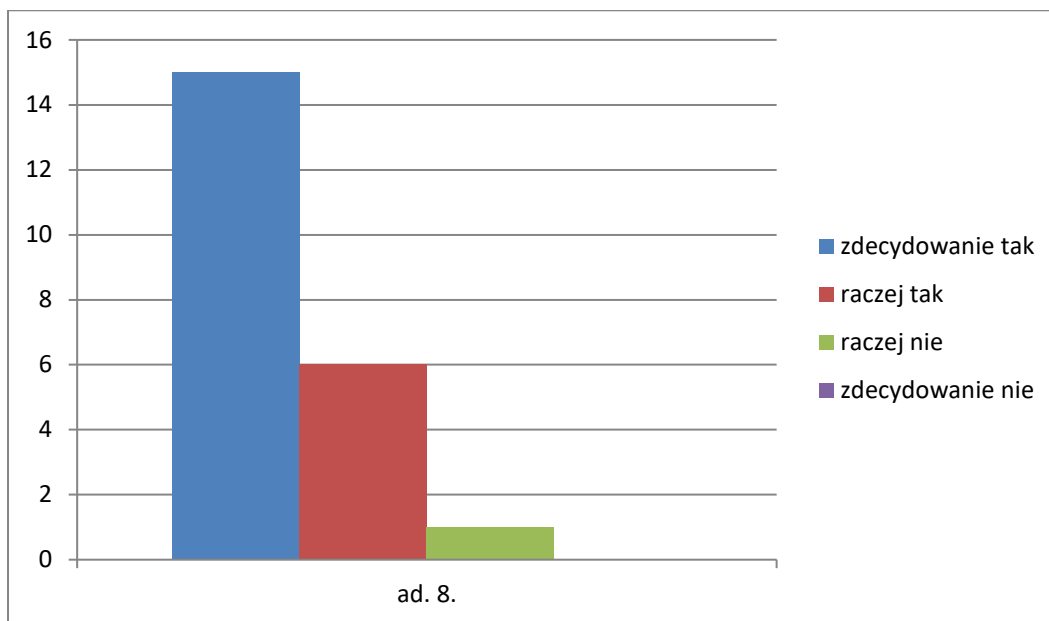
7. Czy Pani/Pana zdaniem działalność samorządu uczniowskiego zaspokaja potrzeby uczniów naszej szkoły?

- Zdecydowanie tak 6/27%
- Raczej tak 14/ 64%
- Raczej nie 2/10%
- Zdecydowanie nie 0



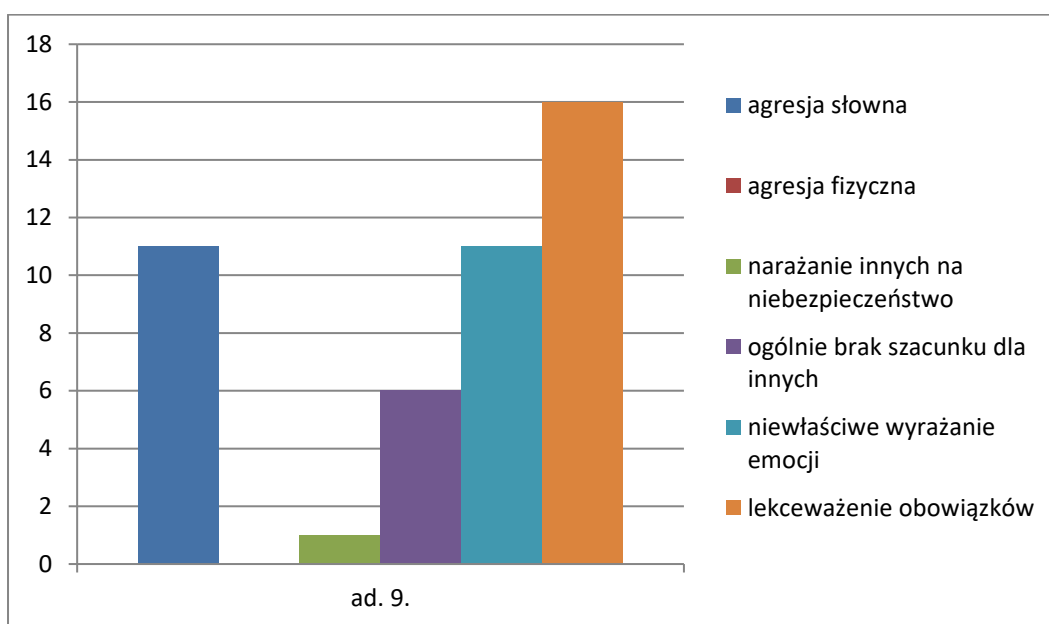
8. Czy Pani/ Pana zdaniem uczniowie wiedzą, do kogo mogą zwrócić się o pomoc w trudnej sytuacji?

- Zdecydowanie tak 15
- Raczej tak 6/ 27%
- Raczej nie 1/10%
- Zdecydowanie nie 0



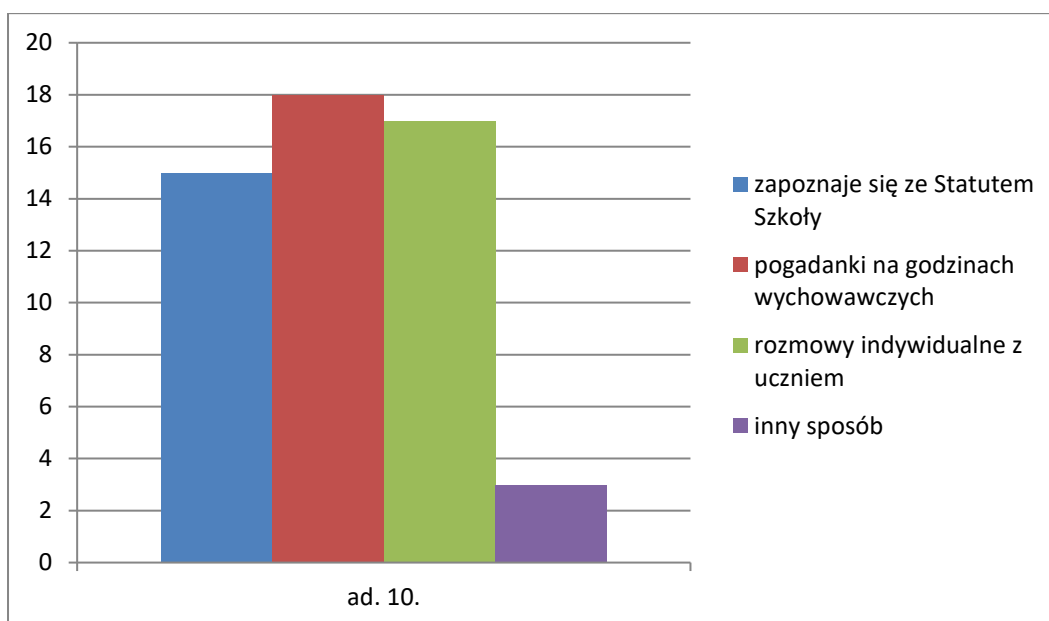
9. Jakie negatywne zachowania występują w szkole?

- Agresja słowna 11/50%
- Agresja fizyczna 0
- Narażanie innych na niebezpieczeństwo 1/5%
- Ogólnie brak szacunku dla innych 6 / 27%
- Niewłaściwe wyrażanie emocji 11/ 50%
- Lekceważenie obowiązków 16/ 73%



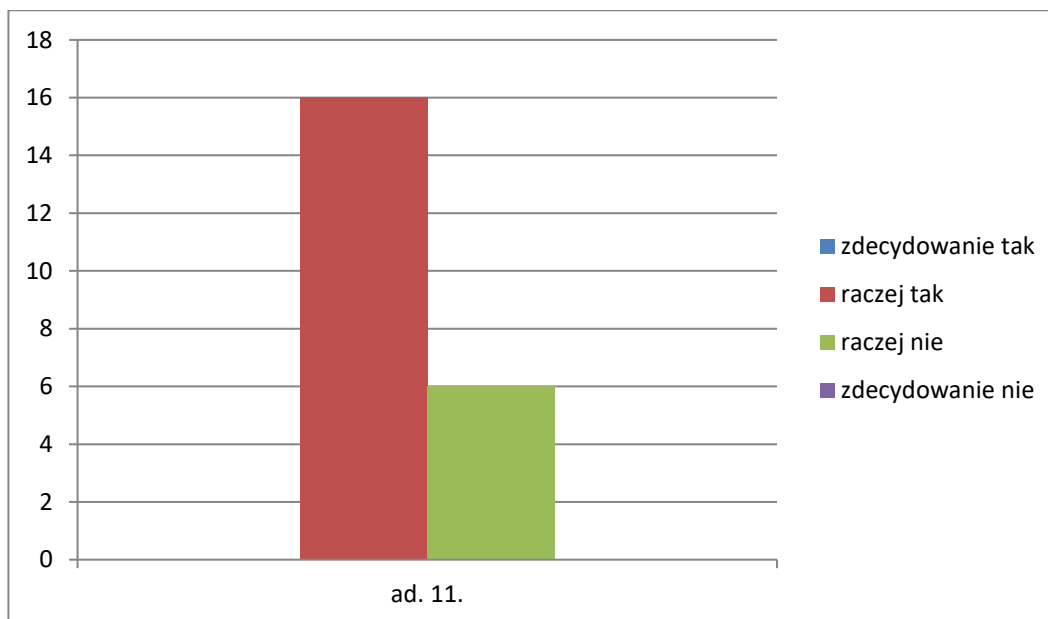
10. W jaki sposób informuje się uczniów o oczekiwanych zachowaniach?

- Zapoznaje się ze Statutem Szkoły 15/68%
- Pogadanki na godzinach wychowawczych 18 / 82%
- Rozmowy indywidualne z uczniem 17/ 77%
- Inny sposób:
 - modelowanie zachowań przez nauczycieli
 - wpisywanie uwag negatywnych i pozytywnych
 - kontakty z rodzicami.



11. Czy Pani/ Pana zdaniem ocena z zachowania mobilizuje uczniów do pracy nad sobą?

- Zdecydowanie tak 0
- Raczej tak 16 / 73%
- Raczej nie 6/ 27%
- Zdecydowanie nie 0



Wnioski z przeprowadzonej ankiety:

- Nauczyciele uważają , że uczniowie szkoły znają normy społeczne, które obowiązują na jej terenie oraz ich przestrzegają.
- Z ankiety wynika, że uczniowie raczej zachowują się tak jak oczekują tego nauczyciele. Szkoła współpracuje z rodzicami, a podejmowane działania przyczyniają się do wzmacniania właściwych zachowań.
- Uczniowie zdecydowanie wiedzą do kogo mogą się zwrócić o pomoc.
- Do najczęściej występujących na terenie szkoły zachowań negatywnych nauczyciele zaliczyli: agresję słowną, niewłaściwe wyrażanie emocji, lekceważenie obowiązków .
- Nauczyciele uważają ,że ocena z zachowania raczej mobilizuje uczniów do pracy nad sobą.

D. ANALIZA DOKUMENTACJI SZKOLNEJ

Na terenie CEE-H realizuje się działania wychowawcze i profilaktyczne, które są dostosowane do potrzeb uczniów i środowiska. Przykładem takich działań są w zajęcia profilaktyczne obejmujące tematykę uzależnień, warsztaty, konferencje, działanie Szkolnej Sekcji Wolontariatu oraz tematyka lekcji wychowawczych prowadzonych przez wychowawców. Informacje na temat prowadzonych działań znajdują się w dokumentacji szkolnej – **Statucie CEE-H, Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym, sprawozdaniu z pracy pedagoga szkolnego oraz planach wychowawczych** wraz z wykazem tematyki godzin wychowawczych. Na podstawie dokumentów wewnętrznych regulujących system zachowań i norm społecznych oraz wynikających z nich działań uczniowie dowiadują się, jakich zachowań się od nich oczekuje. Zachowania są też modelowane przez nauczycieli podczas bieżącej pracy z młodzieżą i dzięki udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Nauczyciele aktywnie angażują się w działania na rzecz kształtowania społecznie pożądanych postaw poprzez realizację założeń zawartych w **Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym. Szkoła prowadzi działania profilaktyczne, antydyskryminacyjne, integracyjne oraz dbające o bezpieczeństwo uczniów.**

Modyfikacje działań eliminujących zagrożenia i wzmacniających właściwe zachowania z uwzględnieniem inicjatyw uczniów i rodziców, podejmowane są po każdym roku szkolnym w formie zmiany przepisów oraz podejmowanych działań przez modyfikacje np. w Planie Pracy Pedagoga Szkolnego. Uczniowie udzielają informacji zwrotnej po każdym przeprowadzonych zajęciach. Monitorowana jest także zmiana w kwestii ilości zgłaszanych przypadków łamania norm społecznych, ich charakteru oraz przyczyn, do tego dostosowywane są bieżące działania nauczycieli, pedagoga i wychowawców.

Działania antydyskryminacyjne polegają na zagwarantowaniu opieki psychologiczno-pedagogicznej i dodatkowych zajęć uczniom szczególnie narażonym na dyskryminację, czyli uczniom niepełnosprawnym, biednym, osiągającym słabe wyniki nauczania, zdolnym, młodym matkom itp. Szkoła prowadzi także lekcje dla wszystkich na tematy związane z tolerancją i egzekwuje przestrzeganie norm w trakcie oceniania zachowania. Szkoła uczy także tolerancji względem osób starszych poprzez systematyczny udział wolontariuszy w DPS Przyjaźń oraz względem dzieci z domów dziecka, co zapobiega marginalizowaniu wymienionych grup przez uczniów szkoły i wzrost wrażliwości. Uczniowie otrzymują stypendia, pomoc rzeczową i edukacyjną, celem jest wyrównanie pozycji wszystkich uczniów, co ogranicza dyskryminację ich w środowisku rówieśniczym.

Szkoła prowadzi zajęcia integrujące uczniów poprzez organizowanie lekcji wychowawczych, wycieczek szkolnych i klasowych oraz wielu imprez kulturalnych w obrębie szkoły. Niektóre wycieczki są dofinansowywane. Festiwal Twórczości Ekonomika jest imprezą cykliczną podczas której uczniowie organizują się w grupy, mają okazję na przygotowanie

projektowe i zaprezentowanie wytworów pracy zespołowej. Uczniowie integrują się w przyjaznej atmosferze dostosowanej do ich wieku i zainteresowań.

Bezpieczeństwo uczniów zapewniane jest poprzez dyżury pracowników, uwzględnienie dbania o bezpieczeństwo także przez samych uczniów oraz wszelkie zajęcia i warsztaty rozwijające np. bezpieczeństwo w Internecie czy formy obrony przed przemocą i agresją. Uczniowie mają zapewnione bezpieczeństwo dodatkowo przez pielęgniarkę szkolną oraz pedagoga szkolnego. W sytuacjach kryzysowych wiedzą do kogo zwrócić się o pomoc, we wszystkich dotychczasowych sytuacjach, gdzie bezpieczeństwo uczniów było zagrożone np. gwałtownym rozwojem choroby stosowano się do procedur np. wzywając pogotowie.

Zalecenie na przyszłość – dokonywanie zmian w tematyce lekcji wychowawczych w zgodzie z pojawiającymi się nowymi zagrożeniami, monitorowanie przypadków zagrażających bezpieczeństwu uczniów. Zwiększenie zagadnień o tematyce tolerancji na lekcjach historii i wiedzy o społeczeństwie, rozszerzenie warsztatów o tematykę bezpieczeństwa np. prawo do prywatności w Internecie. Włączenie uczniów niepełnosprawnych w zajęcia integracyjne, wycieczki, imprezy szkolne. Rozpoczęcie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, których celem jest wyrównanie poziomu wiedzy, zwiększenie szans edukacyjnych i zmniejszenie narażenia do dyskryminację w szkole.

Przykłady zapisów w dokumentacji szkolnej odnoszące się do działań wychowawczych i profilaktycznych:

- **Statut CEE-H:**

„Cele i zadania wychowawcze w Centrum Edukacji określa program wychowawczo-profilaktyczny.”

„ Sprawowanie opieki nad uczniami ma na celu:

- zapewnienie podstawowych warunków dla zdrowia oraz właściwego rozwoju fizycznego i umysłowego,
- zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas zajęć obowiązkowych, nadobowiązkowych, pozalekcyjnych i pozaszkolnych (...)
- zapewnienie indywidualnej pomocy uczniom z rodzin zagrożonych społecznie i patologicznie,
- właściwe współdziałanie i współpracę nauczycieli z rodzicami uczniów.”

Współdziałanie uczniów, nauczycieli i rodziców zapisane w Statucie CEE-H. Przykłady zapisów na to, iż zasady postępowania i współżycia w szkole lub placówce są uzgodnione i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły i placówki oraz rodziców:

„Samorząd uczniowski opiniuje również Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny oraz zmiany w zasadach wewnątrzszkolnego oceniania”.

„Rada rodziców uchwała program wychowawczy i profilaktyczny”.

„Zadaniem rady rodziców jest w szczególności:

- (...) zapewnienie rodzicom we współdziałaniu z innymi organami szkoły, rzeczywistego wpływu na działalność szkoły,
- znajomość zadań i zamierzeń dydaktyczno-wychowawczych w szkole i w klasie, uzyskania w każdym czasie rzetelnej informacji na temat swego dziecka i jego postępów lub trudności”

- **Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny:**

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny obejmuje oprócz kształtowania wymienionych wartości także praktyczną profilaktykę skoordynowaną z działaniami wychowawczymi. Obiektem działań jest całe środowisko szkolne. Program jest opracowany na podstawie diagnozy obszarów problemowych szkoły i dotyczy części aspektów szkolnego programu wychowawczego między innymi działań prozdrowotnych, współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Założeniem szkolnego programu profilaktyki jest wyposażenie uczniów w niezbędną wiedzę na temat zdrowego rozwoju, stworzenie warunków bezpiecznego funkcjonowania szkoły i monitorowanie skuteczności podjętych działań.

Szkolny Program Profilaktyki skierowany jest do uczniów Centrum Edukacji Ekonomiczno-Handlowej w Tarnowskich Górach, do rodziców, a także do nauczycieli i wszystkich pracowników szkoły.

„2. Treści programowe szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego

STRATEGIA INFORMACYJNO – EDUKACYJNA

- Wykorzystanie możliwości wychowawczych zajęć edukacyjnych i uwzględnienie w tematyce lekcji do dyspozycji wychowawcy problemów wynikających z diagnozy sytuacji szkolnej,
- (...) Analizowanie i wyjaśnianie różnych sytuacji interpersonalnych - poznawanie własnej sfery uczuciowej, opanowywanie emocji i kształtowanie wrażliwości uczuciowej.
- Wprowadzanie do programu pracy wychowawczej zajęć warsztatowych wspomagających rozwój psychospołeczny (wzmacnianie poczucia własnej wartości, motywacji do nauki, umiejętności komunikacyjnych, zachowań asertywnych, rozwijanie twórczego myślenia, wzmacnianie pozytywnego myślenia, radzenia sobie ze stresem itp.).
- (...)
- Zaplanowanie spotkań o charakterze profilaktyczno-informacyjnym uczniów z pielęgniarką szkolną, psychologiem, terapeutą uzależnień, policjantem itp.
- (...)
- Organizowanie akcji edukacyjno-profilaktycznych na terenie szkoły oraz uczestnictwo w zajęciach organizowanych przez placówki specjalistyczne (np. uzależnienia, zdrowie psychiczne, właściwe wzorce żywieniowe, odpowiedzialność karna, choroby cywilizacyjne i in.).
- Organizacja zajęć psychoedukacyjnych o tematyce: integracji, negocjacji, uzależnień, zagrożeń powstałych w związku z rozwojem technologii informacyjnej, komunikacji, asertywności, stresu, planów życiowych, przemocy, predyspozycji zawodowych itp.

- Wykorzystanie gazetek ściennych w klasach i na korytarzach do promocji zdrowia i twórczego rozwoju.
Umieszczanie informacji o inicjatywach profilaktycznych na stronie internetowej szkoły.
- Współpraca z instytucjami promującymi zdrowy styl życia.
- Zaplanowanie szkoleń podnoszących umiejętności nauczycieli w obszarze profilaktyki.

STRATEGIA ALTERNATYW

- (...)
- Ustalenie i przyjęcie przez wychowawców i wychowanków programu pracy wychowawczej na każdy nowy rok szkolny,
- (...)
- Organizacja współpracy z instytucjami prowadzącymi różnego rodzaju zajęcia o charakterze profilaktycznym dla uczniów (Tarnogórski Ośrodek Terapii Uzależnień TOTU, Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna PPPP, Stowarzyszenie Falochron, Domy Kultury itp.).

STRATEGIE INTERWENCYJNE:

- Organizacja poradnictwa indywidualnego i rodzinnego na terenie szkoły.
- Współpraca z instytucjami prowadzącymi działalność w zakresie poradnictwa i terapii (TOTU, PPPP, Stowarzyszenie Falochron, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie -PCPR, Policja itp.).
- (...)

Metody pracy szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego

- (...) wykłady, prelekcje, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne, warsztaty poznawcze i doskonalące, spotkania ze specjalistami, pogadanki, prezentacje multimedialne, praca z filmem, (...) tematyka godzin wychowawczych, przedmiotów zawodowych,

PLAN DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

(...)

Zapobieganie uzależnieniom (narkomania, alkoholizm, nikotynizm, multimedia).

(...) Propagowanie zdrowego stylu życia.

Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu."

• **Sprawozdanie z pracy pedagoga szkolnego – przykładowe zapisy w dokumentacji:**

„Kształtowanie pozytywnych postaw społecznych wśród uczniów poprzez organizowanie zajęć o tematyce przeciwdziałającej agresji i przemocy, uzależnieniom, promującej zdrowie psychiczne, postawy pomocowe i ideę wolontariatu. Prowadzono także akcje informacyjno-edukacyjne w postaci gazetki tematyce profilaktyki i wolontariatu.

PROFILAKTYKA ZDROWIA PSYCHICZNEGO. Zorganizowanie dla kl. III A, III C, IV A, IV B zajęć profilaktycznych „Kłamstwa i manipulacje w grupie” – prowadzonych przez wykładowcę SWPS mgr Kamila Zielińskiego.

- PROFILAKTYKA AGRESJI I PRZEMOCY W SZKOLE – zorganizowanie kampanii antyprzemocowej; organizacja zajęć profilaktycznych dla uczniów klas III i IV „Profilaktyka agresji i przemocy” prowadzonych przez wykładowców SWPS A. Dobrowolską; organizacja zajęć z Policją dla klas I

prowadzonych przez M. Kloczkowską z Zespołu ds. Nieletnich i Patologii; udział klasy II w projekcji filmu i warsztacie „Przemoc w szkole – jak jej przeciwdziałać?”.

- PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ – organizacja udziału szkoły (klasy I i II) w festiwalu „Żyć mocniej” TCK; udział w projekcji filmu i warsztatach na temat uzależnienia od Internetu i komputera; udział w projekcji filmu i warsztatach na temat anoreksji, bulimii i innych zaburzeń odżywiania.
- Kontynuacja profilaktyki zdrowia psychicznego – zajęcia psychologiczno-pedagogiczne dla klas I na temat komunikacji interpersonalnej.
- współpraca z Tarnogórskim Ośrodkiem Terapii Uzależnień – kierowanie uczniów do terapeutów (1 skierowana uczennica podjęła stałe leczenie psychiatryczne z uwagi na zaburzenia depresyjne).
- REALIZACJA PROGRAMU „ARS, CZYLI JAK DBAĆ O MIŁOŚĆ?” - ARS Vivendi. Sztuka życia, ARS Amandi. Sztuka kochania, ARS Amandi. Sztuka rodzenia (kl. I B)
- PROFILAKTYKA SAMOBÓJSTW – rozprowadzenie wśród uczniów ulotek informacyjnych na temat możliwych form uzyskania natychmiastowej pomocy przez osoby w kryzysie emocjonalnym. Rozprowadzenie zestawu numerów telefonów zaufania dla uczniów przeżywających trudności psychiczne.
- PROFILAKTYKA ZDROWIA FIZYCZNEGO I OBCHODY DNIA KOBIET – organizacja warsztatów dla uczennic z brafittingu prowadzonych przez p. A. Kołodziejską.
- PROFILAKTYKA ZDROWIA PSYCHICZNEGO – przeprowadzenie zajęć psychologiczno-pedagogicznych dla klasy sprawiającej trudności wychowawcze (III C, zajęcia na temat komunikacji interpersonalnej).
- PROFILAKTYKA ZDROWIA PSYCHICZNEGO – organizacja zajęć dla klas II na temat relacji społecznych i ich wpływu na zdrowie psychiczne. Trening umiejętności społecznych przeprowadzony przez socjoterapeutę mgr A. Garczarczyk; wykonanie materiałów promocyjnych i gazetki informacyjnej na temat przemocy psychicznej.
- PROFILAKTYKA ZDROWIA FIZYCZNEGO – udział z ochotnikami w II Konwencji Fitnessu w Zabrze.
- PROFILAKTYKA ZDROWIA PSYCHICZNEGO – organizacja warsztatów psychologicznych dla wszystkich klas III na temat „Przemoc psychiczna” i „Jak radzić sobie z emocjami?”, prowadzonych przez psychologa i socjologa mgr Ż. Rachwaniec – Szczecińską.
- WAKACYJNA PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH – „WYBIERZ ŻYCIE PIERWSZY KROK” – realizacja we wszystkich klasach I programu profilaktycznego na temat wirusa HPV i raka szyjki macicy.
- PROFILAKTYKA ANTYUZALEŻNIENIOWA – przeprowadzenie dla wszystkich klas I zajęć na temat współczesnych uzależnień behawioralnych przez stowarzyszenie „Falochron” „DLACZEGO NIE?”; przeprowadzenie przedwakacyjnych warsztatów dla uczniów niepełnoletnich przez pracowników fundacji „W swoim żywiole”.

- **Plan wychowawczy – przykładowe lekcje wychowawcze w klasie II o tematyce profilaktycznej:**

- „Alkoholizm.
- Nikotynizm. Palenie albo zdrowie, wybór należy do Ciebie.
- Narkomania. Jestem czysty, nie biorę!
- Jak nie uzależnić się od technologii informacyjnych i multimedialnych?
- Komunikatory – jak się nie „załajkować”?”

Przykłady zapisów w dokumentacji szkolnej odnoszące się do działań szkoły lub placówki zapewniające uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne:

- **Statut CEE-H:**

„Dyżury nauczycielskie w Centrum zapewniają uczniom bezpieczeństwo przez cały czas pobytu na terenie obiektów dydaktycznych, a w szczególności na wszystkich przerwach międzylekcyjnych. Harmonogram dyżurów w szkole opracowuje wicedyrektor ds. pedagogicznych. W razie nieobecności dyżurnego nauczyciela organizuje się za niego zastępstwo.

Zakres zadań nauczycieli to w szczególności:

→ odpowiedzialność za życie, zdrowie i bezpieczeństwo uczniów,

Uczeń i słuchacz ma prawo do:

- właściwego zorganizowanego procesu kształcenia, zgodnie z zasadami pracy umysłowej,
- opieki wychowawczej i warunków pobytu w szkole zapewniających mu bezpieczeństwo, ochronę przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej oraz ochronę i poszanowanie jego godności,

Dla określenia oceny z zachowania ucznia należy uwzględnić jego:

- dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób,
- reagowanie na wszelkiego rodzaju przejawy zachowań patologicznych,

Szkoła zastrzega sobie prawo do otwierania szafek bez informowania uczniów w przypadku:

- (...) w razie podejrzenia przechowywania przedmiotów uznawanych za niebezpieczne i szkodliwe dla zdrowia,

OCENĘ WZOROWĄ OTRZYMUJE UCZEŃ, KTÓRY SPEŁNIA WSZYSTKIE PONIŻSZE KRYTERIA:

- bezwzględnie przestrzega zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią”.

- **Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny:**

„Swoją rzetelną pracą i zaangażowaniem nauczyciele zapewniają uczniom prawo do kształcenia się, wychowania i opieki odpowiedniej do wieku i osiągniętego rozwoju:

- utrzymują bezpieczne i higieniczne warunki nauki, wychowania i opieki nad uczniami,

W obszarze procedur:

- W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków powinien podjąć następujące kroki:
- Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
- Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego, stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
- Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.

DIAGNOZA OBSZARÓW PROBLEMOWYCH

Program wychowawczo-profilaktyczny został przygotowany na podstawie dokonanej diagnozy sytuacji dydaktyczno-wychowawczej w szkole przy użyciu narzędzi:

Ankiety uczniów/ ewaluacji wewnętrznej:

- Nadużycia powstałe w związku z rozwojem technologii informacyjnej
- Poczucie bezpieczeństwa w szkole, respektowanie w szkole norm społecznych

Przewidziane efekty podjętych działań wychowawczo-profilaktycznego

- W wyniku realizacji programu profilaktycznego uczeń:
- uświadamia sobie zagrożenia i potrafi im się przeciwstawić,
- uznaje dobro za najwyższą wartość: przestrzega zasad dobrego zachowania, jest uczynny, życzliwy i koleżeński, prezentuje postawę altruistyczną, troszczy się o bezpieczeństwo oraz zdrowie swoje i innych,

- **Sprawozdanie z pracy pedagoga szkolnego – przykładowe zapisy w dokumentacji:**

- BEZPIECZEŃSTWO W SIECI – zorganizowanie akcji i warsztatów profilaktycznych dla klas I promujących bezpieczeństwo w świecie wirtualnym „Zagrożenia w świecie wirtualnym oraz łamanie praw autorskich i przemoc w sieci” przeprowadzone przez socjoterapeutę mgr A. Garczarczyk.
- WAKACYJNA PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH – „WYBIERZ ŻYCIE PIERWSZY KROK” – realizacja we wszystkich klasach I programu profilaktycznego na temat wirusa HPV i raka szyjki macicy.

- **Plan wychowawczy – przykładowe lekcje wychowawcze w klasie II o tematyce bezpieczeństwa:**

- „Jestem bezpieczny w szkole, w drodze do i ze szkoły. Przypomnienie zasad BHP.
- Przypomnienie treści Statutu i programu wychowawczo-profilaktycznego z naciskiem na prawa i obowiązki ucznia, zasad usprawiedliwiania i wystawiania oceny z zachowania.
- Agresja – sposób rozwiązywania problemów czy wynik niekontrolowanych emocji?
- Recepta na złość, czyli jak radzić sobie z negatywnymi uczuciami (przyczyny, skutki, zapobieganie).
- Szkoła i dom bez przemocy”.

Przykłady zapisów w dokumentacji szkolnej odnoszące się do działań antydyskryminacyjnych obejmujących całą społeczność szkoły lub placówki.

- **Statut CEE-H:**

Działania na rzecz wyrównywania szans życiowych jako profilaktyka dyskryminacji w środowisku szkolnym:

„Ramowy preliminarz wydatków rady rodziców:

- a) prezydium rady rodziców może wydatkować środki pochodzące ze składki rodzicielskiej na następujące cele:
 - pomoc materialną dla dzieci z najbiedniejszych rodzin w postaci sfinansowania dożywiania, odzieży, podręczników i zapomóg,

Pomoc stypendialna dla młodzieży obejmuje:

- pomoc materialną dla młodzieży wiejskiej z dotacji celowej,
- stypendia Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa,
- zapomogi finansowe ze środków rady rodziców,

- stypendia przyznawane z Europejskiego Funduszu Społecznego i Budżetu Państwa w ramach zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Lokalnego – „Szansa na wiedzę”.
- Pomoc materialna dla młodzieży wiejskiej z dotacji celowej adresowana jest do młodzieży wiejskiej, uczącej się w szkołach maturalnych, która z powodów materialnych natrafia na wyraźne bariery edukacyjne.
- Stypendia Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa przyznawane są uczniom do czasu ukończenia przez nich nauki w publicznych szkołach średnich (ponadgimnazjalnych) kończących się maturą.
- Zapomogi ze środków rady rodziców przyznawane są uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej. Uchwałę o przyznaniu jednorazowej zapomogi podejmuje Zarząd Rady Rodziców na podstawie podania złożonego przez zainteresowanego ucznia bądź jego rodzica. Podanie musi zawierać opis sytuacji materialnej ucznia i jego rodziny i musi być zaakceptowana przez wychowawcę klasy. Decyzja Zarządu Rady Rodziców w sprawie przyznania zapomogi zapada większością głosów. Od w/w decyzji nie przysługuje odwołanie i jest decyzją ostateczną.
- Stypendium za wyniki w nauce może być przyznawane uczniowi, który uzyskał wysoką średnią ocen oraz co najmniej dobrą ocenę z zachowania w okresie (semestrze) poprzedzającym okres (semestr), w którym przyznaje się to stypendium, a stypendium za osiągnięcia sportowe może być przyznawane uczniowi, który uzyskał wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym na szczeblu co najmniej międzynarodowym oraz co najmniej dobrą ocenę z zachowania w okresie poprzedzającym okres (semestr), w którym przyznaje się to stypendium”.

+ działalność KLUBU ABSOLWENTÓW I SYMPATYKÓW EKONOMIKA - SPRAWOZDANIE

OCENĘ WZOROWĄ OTRZYMUJE UCZEŃ, KTÓRY SPEŁNIA WSZYSTKIE PONIŻSZE KRYTERIA:

- (...)
- okazuje szacunek osobom starszym, rozumie potrzeby osób niepełnosprawnych;
- jest tolerancyjny wobec innych kultur, religii, narodowości”;

Wyrównywanie szans edukacyjnych zapobiegające dyskryminacji:

„Podstawowymi formami pracy dydaktycznej i wychowawczej są:

- (...)
 - dodatkowe zajęcia edukacyjne, do których zalicza się: zajęcia z języka obcego nowożytnego innego niż język obcy nowożytny nauczany w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych, zajęcia dla których nie została ustalona podstawa programowa, lecz program nauczania tych zajęć został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania,
 - zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych,
 - (...)
 - zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów.
- Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego, zajęć technicznych, plastyki, muzyki i zajęć artystycznych musi być brany pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć, a w przypadku wychowania fizycznego również systematyczny udział ucznia w zajęciach oraz aktywność ucznia w działaniach podejmowanych przez szkołę na rzecz kultury fizycznej.

Pomoc psychologiczno - pedagogiczna udzielana uczniowi w szkole polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych w szczególności wynikających:

- z niepełnosprawności,
- z niedostosowania społecznego,
- z zagrożenia niedostosowaniem społecznym,
- z zaburzeń zachowania i emocji,
- ze szczególnych uzdolnień,
- ze specyficznych trudności w uczeniu się,
- w deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych
- z choroby przewlekłej,
- z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych,
- z zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego, kontaktami środowiskowymi,
- z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym z wcześniejszym kształceniem za granicą”.

- **Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny:**

Przewidziane efekty podjętych działań wychowawczo-profilaktycznego

- W wyniku realizacji programu profilaktycznego uczeń:
- ceni prawdę: jest uczciwy, odpowiedzialny, tolerancyjny,
- uznaje dobro za najwyższą wartość: przestrzega zasad dobrego zachowania, jest uczynny, życzliwy i koleżeński, prezentuje postawę altruistyczną, troszczy się o bezpieczeństwo oraz zdrowie swoje i innych,

Cel w profilaktyce przemocy i agresji:

- Kształtowanie wrażliwości i tolerancji na odmienną i różnorodność wyglądu, zachowań, systemu wartości i postaw ludzi.

W SFERZE ROZWOJU INDYWIDUALNEGO (PSYCHICZNEGO I DUCHOWEGO)

- dostrzeganie związku języka z wartościami poprzez naukę języka polskiego, zrozumienie, że język podlega wartościowaniu, jest narzędziem wartościowania, a także źródłem poznania wartości (utrwalonych w znaczeniach nazw wartości, takich jak: dobro, prawda, piękno, wiara, nadzieja, miłość, wolność, równość, braterstwo; Bóg, honor, ojczyzna, solidarność, niepodległość, tolerancja),

W SFERZE KSZTAŁTOWANIA UMIEJĘTNOŚCI I POSTAW

- kształtowanie postawy otwartości, empatii i wrażliwości na potrzeby innych,
- budowanie odporności i konstruktywnej zaradności,
- nauka reagowania na potrzeby pomocy i wsparcia innych,
- wyrabianie postawy tolerancji wobec odmiennych postaw i zachowań,
- kształtowanie postawy odpowiedzialności za swoje zachowanie,

W SFERZE PRZYGOTOWANIA DO ŻYCIA W SPOŁECZEŃSTWIE I RODZINIE

- kształtowanie tolerancji względem innych narodowości poprzez uczenie języków obcych, strategii komunikacyjnych, świadomej analizy i pracy nad językami obcymi, korzystania z informacji w języku obcym i kształtowania świadomości językowej np. podobieństw i różnic między językami),
- **Sprawozdanie z pracy pedagoga szkolnego – przykładowe zapisy w dokumentacji:**
 - REALIZACJA PROGRAMU „ARS, CZYLI JAK DBAĆ O MIŁOŚĆ?” - ARS Vivendi. Sztuka życia, ARS Amandi. Sztuka kochania, ARS Amandi. Sztuka rodzenia (kl. I B)
 - Kontrola wypełniania przez nauczycieli zaleceń opinii psychologiczno-pedagogicznych uczniów objętych indywidualnym nauczaniem oraz uczniów z dysleksją, trudnościami w nauce, kształceniem specjalnym i niepełnosprawnością.
 - Dyskryminacja ze względu na płeć - organizacja warsztatów dla uczennic z brafittingu prowadzonych przez p. A. Kołodziejską.
 - Organizacja warsztatów psychologicznych dla wszystkich klas III na temat „Przemoc psychiczna” i „Jak radzić sobie z emocjami?”, prowadzonych przez psychologa i socjologa mgr Ż. Rachwaniec – Szczecińską.
- **Sprawozdanie z pracy Szkolnej Sekcji Wolontariatu – przykładowe zapisy w dokumentacji związane z działaniami antydyskryminacyjnymi względem osób starszych i dzieci:**
 - „Szkolna Sekcja Wolontariatu dla dzieci ubogich – organizacja zajęć edukacyjnych dla dzieci w świetlicy przy Parafii Matki Bożej Uzdrawicielki Chorych (S. Nikola).
 - Wyjazd do Domu Małego Dziecka w Częstochowie (S. Nikola).
 - Wizyta w Domu Pomocy Sióstr Boromeuszek (J. Kaliga).
 - Zbiórka i przekazanie odzieży używanej dla Domu Samotnej Matki (K. Atlas, S. Nikola).
 - Wizyta wolontariuszy w DPS „Przyjaźń” w ramach organizowanej zabawy andrzejkowej.
 - Szkolna Sekcja Wolontariatu dla dzieci ubogich – organizacja zajęć edukacyjnych dla dzieci w świetlicy przy Parafii Matki Bożej Uzdrawicielki Chorych (S. Nikola)”.
- **Plan wychowawczy – przykładowe lekcje wychowawcze w klasie II o tematyce zapobiegającej dyskryminacji:**
 - „Jak umiejętnie wyjść z konfliktu?
 - Komunikacja pozawerbalna, aktywne słuchanie.
 - Na ile wygląd zewnętrzny jest dla mnie ważny?
 - Czy inny oznacza gorszy? Tolerancja”.

Przykłady zapisów w dokumentacji szkolnej odnoszące się do działania jakie podejmuje szkoła w celu integracji uczniów:

- **Statut CEE-H:**
 - a) „Dla osiągnięcia celów wymienionych w pkt. c) szkoła realizuje następujące podstawowe zadania:
 - organizuje życie wewnątrzszkolne, w ramach podziału na zespoły klasowe, powierzone szczególnej opiece nauczyciela – wychowawcy
 - dla zapewnienia ciągłości pracy wychowawczej i jej skuteczności, w miarę możliwości wychowawca i opiekun prowadzi swój zespół klasowy przez cały rok nauczania w danym typie szkoły,

- umożliwia uczniom działalność samorządową w ramach samorządu szkoły, zapewnia udział przedstawicieli uczniów w pracach zespołu wychowawczego i rady pedagogicznej,
- (...)
- stwarza warunki dla działalności organizacji uczniowskich,
- organizuje imprezy o charakterze kulturalnym oraz zapewnia udział w takich imprezach poza szkołą,
- stwarza warunki do prowadzenia działalności kulturalnej, sportowej i rozrywkowej przez samych uczniów,
- organizuje obchody świąt państwowych, rocznic i stałych imprez szkolnych według rocznego planu,
- organizuje koła zainteresowań według potrzeb uczniów i słuchaczy,
- organizuje wycieczki turystyczno-krajoznawcze według planu,

Ramowy preliminarz wydatków rady rodziców:

- częściowe sfinansowanie klasowych wycieczek historyczno-turystycznych i zawodowych.

Niektóre zajęcia obowiązkowe np. zajęcia fakultatywne, praktyczna nauka zawodu, praktyki zawodowe, nauczanie języków obcych oraz koła zainteresowań i inne zajęcia nieobowiązkowe mogą być prowadzone poza systemem klasowo – lekcyjnym w grupach oddziałowych, międzyklasowych i międzyszkolnych, a także podczas wycieczek i wyjazdów”.

• **Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny:**

Integracja klasowa jest jednym z celów w planie profilaktycznym szkoły. Formą realizacji zwiększenia frekwencji jest prowadzenie zajęć warsztatowych, wycieczek mających na celu integrację klasy.

„Treści programowe szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego”

STRATEGIA INFORMACYJNO – EDUKACYJNA

- Organizacja zajęć psychoedukacyjnych o tematyce: integracji, negocjacji, uzależnień, zagrożeń powstałych w związku z rozwojem technologii informacyjnej, komunikacji, asertywności, stresu, planów życiowych, przemocy, predyspozycji zawodowych itp.
- STRATEGIA ALTERNATYW
- Organizowanie przez szkołę różnych zajęć dodatkowych, w tym wspomaganie pracy szkolnych zespołów zainteresowań (Szkolna Sekcja Wolontariatu, Szkolny Klub Europejski, koła przedmiotowe, zajęcia sportowo – rekreacyjne i wycieczki),
- Działania cykliczne – udział w wycieczkach, zawodach, imprezach okolicznościowych, akademiach.
- Organizowanie różnych form życia klasowego w celu uczenia umiejętności społecznych (zabawy i gry towarzyskie, wycieczki, pomoc koleżeńska, inicjatywy wychodzące poza organizację klasy).
- Metody pracy szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego
 - 1) wycieczki tematyczne,
 - 2) Inicjatywy wychowawcze
- Praca z uczniami klas pierwszych:

zajęcia integracyjne z wychowawcą lub pedagogiem szkolnym, program integracyjny przygotowany przez klasy II i III (powitanie w szkole, zapoznanie z jej historią i jej tradycjami, przedstawienie grona pedagogicznego, przyjęcie do grona społeczności szkolnej – prezentacja klas pierwszych, ślubowanie, otrzęsiny itp.), organizowanie wycieczek.”

- **Sprawozdanie z pracy pedagoga szkolnego – przykładowe zapisy w dokumentacji:**

- INTEGRACJA KLAS I – przeprowadzenie zajęć na temat komunikacji interpersonalnej oraz doraźnych zajęć psychologiczno-pedagogicznych w kl. I
- INTEGRACJA KLAS I – udział w wycieczce integracyjnej kl. I C oraz udział w wycieczce integracyjnej kl. I B.
- REALIZACJA ZADAŃ SZKOLNEJ SEKCJI WOLONTARIATU - AKCJA „DAJ GŁOS” organizacja pomocy rzeczowej schroniskom; przygotowanie akcji promocyjnej i gazetki na temat wartości płynących z opieki nad zwierzętami; współorganizacja czerwcowej Spartakiady osób niepełnosprawnych wraz z organizatorem p. J. Brzozą z DPS Przyjaźń.
- INTEGRACJA KLASOWA - uczestniczenie w wycieczce klas IV do Muzeum Śląska w Katowicach; uczestniczenie w wycieczce klasowej kl. III C (warsztaty na WSTI w Katowicach „Tworzenie logo”) oraz monitorowanie w trakcie wycieczki relacji w klasie III C.
- INTEGRACJA KLASOWA – współorganizacja wyjazdu krajoznawczego do Mirowa i Bobolic, kl. I B, I C, IV A, IV C.
- INTEGRACJA KLASOWA – udział w wycieczce integracyjnej kl. I B.
- IV NOCNY MARATON AEROBIKU W EKONOMIKU – udział i pomoc w organizacji imprezy szkolnej promującej zdrowy styl życia i integrującej uczniów.

- **Plan wychowawczy – przykładowe lekcje wychowawcze w klasie II o tematyce integracyjnej:**

- Zajęcia integracyjne.
- Wybór samorządu klasowego, omówienie funkcji dyżurnych klasowych.
- Przygotowanie do Festiwalu Twórczości Ekonomika.
- Dodatkowe zajęcia integracyjne.

III. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Analiza ankiet rodziców wskazuje, że ich podopieczni czują się w szkole bezpiecznie oraz nie doświadczyli w niej przemocy fizycznej ani psychicznej. Według relacji rodziców, uczniowie nie są obiektem dyskryminacji (np. ze względu na pochodzenie, status materialny, wygląd, przekonania itp.)

Jednakże zdecydowana większość nie ma wiedzy na temat działań podejmowanych przez szkołę mających na celu eliminowanie zagrożeń i wzmacniających bezpieczeństwo uczniów oraz działań antidyskryminacyjnych. Również większość badanych nie wie, czy ma lub uważa, że nie ma wpływu działania profilaktyczne i wychowawcze podejmowane w szkole. Żaden z rodziców nie podjął się odpowiedzi na pytania otwarte.

Należy również zwrócić uwagę na fakt, że duży odsetek ankietowanych wybierał odpowiedź „Nie wiem”, co może świadczyć o braku orientacji w życiu szkolnym swoich dzieci.

Według ankiet przeprowadzonych wśród uczniów zdecydowana większość młodzieży naszej szkoły zna swoje prawa i obowiązki oraz przestrzega norm obowiązujących w szkole. Wiedzę na ich temat uzyskują głównie od wychowawców, nauczycieli oraz ze strony internetowej szkoły. Najważniejsze wartości, które według nich należy szanować to: tolerancja, okazywanie szacunku innym członkom społeczności szkolnej i kultura słowa.

Uczniowie w zdecydowanej większości czują się w szkole bezpiecznie. Większość nie spotkała się z agresją w szkole. Niektórzy doświadczyli agresji słownej, około 30 uczniów zetknęło się z przemocą psychiczną lub fizyczną. Sprawcami niepożądanych zachowań jest przede wszystkim młodzież, następnie nauczyciele, inni pracownicy szkoły nie zostali wskazani.

Zdarza się, że uczniowie są w szkole wyśmiewani lub obrażani. Sporadycznie mają miejsce akty przemocy, szantaż, wymuszanie, kradzież, lecz większość badanych nie doświadczyła lub nie była świadkiem takich zachowań.

Zdecydowana większość uczniów uważa, że w szkole podejmowane są działania mające zapobiegać wyżej wymienionym zagrożeniom.

Z ankiet przeprowadzonych wśród nauczycieli wynika, że uczniowie przeważnie znają normy społeczne obowiązujące w szkole i raczej są one przestrzegane. Według badanych rodzice i szkoła współpracują w zakresie postrzegania norm społecznych i zapewnienia bezpieczeństwa, a w szkole podejmowane są działania wychowawcze i profilaktyczne w celu eliminowania zagrożeń oraz wzmacniania właściwych zachowań. Działania te są skuteczne. Zdaniem pedagogów uczniowie wiedzą, do kogo mogą zwrócić się o pomoc w trudnej sytuacji.

Przykłady najczęstszych agresywnych zachowań to: lekceważenie obowiązków, agresja słowna, niewłaściwe wyrażanie emocji. Nauczyciele informują uczniów o

oczekiwanych zachowaniach podczas pogadank na godzinach wychowawczych, zapoznając ich ze Statutem oraz podczas rozmów indywidualnych.

Analiza dokumentacji szkolnej wskazuje, że na terenie CEE-H realizuje się działania wychowawcze i profilaktyczne, które są dostosowane do potrzeb uczniów i środowiska. Forma i rodzaj prowadzonych działań znajdują się w Statucie CEE-H, Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym, sprawozdaniu z pracy pedagoga szkolnego oraz planach wychowawczych wraz z wykazem tematyki godzin wychowawczych. Nauczyciele aktywnie angażują się w działania na rzecz kształtowania społecznie pożądanych postaw poprzez realizację założeń zawartych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym. Szkoła prowadzi działania dbające o bezpieczeństwo uczniów, profilaktyczne, antydyskryminacyjne, integracyjne.

Modyfikacje działań eliminujących zagrożenia i wzmacniających właściwe zachowania z uwzględnieniem inicjatywy uczniów i rodziców, podejmowane są po każdym roku szkolnym w formie zmiany przepisów oraz podejmowanych działań przez modyfikacje np. w Planie Pracy Pedagoga Szkolnego.

Działania antydyskryminacyjne polegają na zagwarantowaniu opieki psychologiczno-pedagogicznej i dodatkowych zajęć uczniom szczególnie narażonym na dyskryminację, czyli uczniom niepełnosprawnym, biednym, osiągającym słabe wyniki nauczania, zdolnym, młodym matkom itp.

Bezpieczeństwo uczniów zapewniane jest poprzez dyżury pracowników oraz zajęcia i warsztaty na temat np. bezpieczeństwa w Internecie czy form obrony przed przemocą i agresją. Uczniowie mają zapewnione bezpieczeństwo dodatkowo przez pielęgniarkę szkolną oraz pedagoga szkolnego.

Podsumowując, Centrum Edukacji Ekonomiczno-Handlowej realizuje działania wychowawcze i profilaktyczne, które są dostosowane do potrzeb uczniów i środowiska. Działania szkoły zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu. Zasady postępowania i współżycia w szkole są przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły oraz rodziców.

W CEE-H są realizowane działania antydyskryminacyjne. Wspólnie z uczniami analizuje się podejmowane działania wychowawcze i profilaktyczne, w tym mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań. Ocenia się ich skuteczność oraz, w razie potrzeb, modyfikuje.

Należy jednak zwrócić uwagę na niewielkie zaangażowanie rodziców oraz ich brak wiedzy na temat działań szkoły. Dlatego należy zobligować wychowawców i nauczycieli, aby zachęcali rodziców do współpracy ze szkołą lub pracy na jej rzecz. Należy również konsekwentnie zapoznawać opiekunów z dokumentacją szkolną oraz przekazywać propozycje konkretnych działań.

IV. ANEKS

ANKIETA SKIEROWANA DO RODZICÓW

Wymaganie 5: **Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne**

Centrum Edukacji Ekonomiczno – Handlowej
rok szkolny 2017/2018

UZASADNIENIE

Celem ankiety jest uzyskanie Państwa opinii, które pomogą ocenić stan bezpieczeństwa w szkole. Ankieta jest anonimowa, a jej wyniki będą opracowane zbiorczo. Uzyskane informacje służyć mają doskonaleniu pracy szkoły. Dziękujemy za zrozumienie i pomoc.

PYTANIA:

1. Czy Państwa dziecko czuje się bezpiecznie w szkole?

- a. Tak
- b. Nie
- c. Trudno powiedzieć

2. Czy Państwa dziecko doświadczyło w szkole przemocy fizycznej lub psychicznej?

- a. Tak
- b. Nie
- c. Nie wiem

3. Jeśli w pytaniu 2 wybrali Państwo odpowiedź A, proszę wyjaśnić, na czym polegała przemoc.

.....

4. Czy Państwa dziecko było obiektem dyskryminacji (np. ze względu na pochodzenie, status materialny, wygląd, przekonania, itp.)

- a. Tak
- b. Nie
- c. Nie wiem

5. Jeśli w pytaniu 4 wybrali Państwo odpowiedź A, proszę wyjaśnić, na czym dyskryminacja polegała.

.....

6. Czy w szkole podejmowane są działania mające na celu eliminowanie zagrożeń i wzmacniające bezpieczeństwo uczniów oraz działania antidyskryminacyjne?

- a. Tak
- b. Nie
- c. Nie wiem

7. Czy podejmowane przez szkołę działania przynoszą efekty?

- a. Tak
- b. Nie
- c. Trudno powiedzieć

8. Czy mają Państwo wpływ na działania profilaktyczne i wychowawcze szkoły?

- a. Tak
- b. Nie
- c. Trudno powiedzieć

DZIĘKUJEMY ZA WYPEŁNIENIE ANKIETY

ANKIETA SKIEROWANA DO UCZNIÓW

Wymaganie 5: Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne

Centrum Edukacji Ekonomiczno – Handlowej
rok szkolny 2017/2018

UZASADNIENIE

Celem ankiety jest uzyskanie Waszej opinii, które pomogą ocenić stan bezpieczeństwa w szkole. Ankieta jest anonimowa, a jej wyniki będą opracowane zbiorczo. Uzyskane informacje służyć mają doskonaleniu pracy szkoły. Dziękujemy za zrozumienie i pomoc.

1. Czy jako uczeń znasz swoje prawa i obowiązki?

- a) Tak
- b) Nie

2. Jeżeli tak , to kto poinformował Cię o nich?

- a) Wychowawca
- b) Inni nauczyciele
- c) Dyrektor
- d) Pracownicy szkoły
- e) Strona internetowa szkoły

3. Czy przestrzegasz norm zachowania, które obowiązują w szkole?

- a) Tak b) Nie

4. Które normy uważasz za najważniejsze?

- a) Tolerancja b) Odpowiedni wygląd
c) Kultura słowa d) Dbanie o mienie szkolne
e) Przygotowanie do zajęć
f) Przestrzeganie zapisów statutu
g) Szacunek wobec innych członków społeczności szkolnej
h) Inne.....

5. Czy czujesz się w szkole bezpiecznie?

- a) Tak b) Nie

**6. Jakie jest Twoje poczucie bezpieczeństwa w szkole?
W skali od 1(mało bezpiecznie) do 5(bardzo bezpiecznie)**

.....

7. Jakie zachowania wg Ciebie wpływają na poczucie zagrożenia?

- a) Izolowanie b) Obrażanie
c) Wyśmiewanie d) Obmawianie
e) Groźby f) Kradzieże
g) Wymuszenia h) Przemoc fizyczna
Inne

8. Z jaką formą agresji spotkałeś się w szkole?

- a) Nie spotkałem się b) Fizyczna
c) Psychiczna d) Werbalna (słowna)

9. Kto jest sprawcą wyżej wymienionych zachowań?

- a) Uczniowie b) Nauczyciele
c) Inni pracownicy szkoły

10. Czy zdarzyło się, że w szkole byłeś:

- a) Wyśmiany b) Obrażany
c) Zastraszany d) Uderzony
e) Okradziony f) Nie zdarzyły się takie sytuacje

**11. Czy byłeś świadkiem sytuacji na terenie szkoły,
w czasie której ktoś:**

- a) Używał przemocy
- b) Szantażował
- c) Stosował wymuszenia
- d) Obrażał innych
- e) Okradał innych
- f) Oczerniał
- g) Nie było takich sytuacji

12. Czy w szkole podejmuje się działania, aby zapobiec takim zagrożeniom?

- a) Tak
- b) Nie

DZIĘKUJEMY ZA WYPEŁNIENIE ANKIETY

ANKIETA SKIEROWANA DO NAUCZYCIELI

Wymaganie 5: **Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne**

Centrum Edukacji Ekonomiczno – Handlowej
rok szkolny 2017/2018

UZASADNIENIE

Celem ankiety jest uzyskanie Państwa opinii, które pomogą ocenić stan bezpieczeństwa w szkole. Ankieta jest anonimowa, a jej wyniki będą opracowane zbiorczo. Uzyskane informacje służyć mają doskonaleniu pracy szkoły. Dziękujemy za zrozumienie i pomoc.

1. Czy Pani/Pana zdaniem uczniowie znają normy społeczne obowiązujące w szkole?
 - Zdecydowanie tak
 - Raczej tak
 - Raczej nie
 - Zdecydowanie nie

2. Czy normy społeczne są w szkole przestrzegane?
 - Zdecydowanie tak
 - Raczej tak
 - Raczej nie
 - Zdecydowanie nie

3. W jakim stopniu Pani/Pana zdaniem uczniowie przestrzegają przyjętych w szkole zasad bezpieczeństwa?
 - Zachowują się dokładnie tak, jak tego oczekujemy

- Raczej zachowują się tak, jak tego oczekujemy
 - Zachowania zgodne i niezgodne z oczekiwaniami równoważą się
 - Dominują zachowania niezgodne z oczekiwaniami
4. Czy rodzice i szkoła współpracują w zakresie przestrzegania norm społecznych i zapewnienia bezpieczeństwa?
- Zdecydowanie tak
 - Raczej tak
 - Raczej nie
 - Zdecydowanie nie
5. Czy Pani/Pana zdaniem w szkole podejmowane są działania wychowawcze i profilaktyczne w celu eliminowania zagrożeń oraz wzmacniania właściwych zachowań?
- Zdecydowanie tak
 - Raczej tak
 - Raczej nie
 - Zdecydowanie nie
6. Jeżeli tak, to czy podejmowane działania eliminują, bądź zmniejszają zagrożenia oraz wzmacniają właściwe zachowania?
- Zdecydowanie tak
 - Raczej tak
 - Raczej nie
 - Zdecydowanie nie
7. Czy Pani/Pana zdaniem działalność samorządu uczniowskiego zaspakaja potrzeby uczniów naszej szkoły?
- Zdecydowanie tak
 - Raczej tak
 - Raczej nie
 - Zdecydowanie nie
8. Czy Pani/Pana zdaniem uczniowie wiedzą do kogo mogą zwrócić się o pomoc w trudnej sytuacji?
- Zdecydowanie tak
 - Raczej tak
 - Raczej nie
 - Zdecydowanie nie

9. Jakie negatywne zachowania występują w szkole?

- Agresja słowna
- Agresja fizyczna
- Narażanie innych na niebezpieczeństwo
- Ogólnie pojęty brak szacunku dla innych
- Niewłaściwe wyrażanie emocji
- Lekceważenie obowiązków

10. W jaki sposób informuje się uczniów o zachowaniu, jakiego się od nich oczekuje?

- Zapoznaje się ze Statutem Szkoły
- Przeprowadza pogadanki na godzinach wychowawczych
- Przeprowadza rozmowy indywidualne z uczniem
- Inny sposób:

11. Czy Pani/Pana zdaniem ocena z zachowania mobilizuje uczniów do pracy nad sobą?

- Zdecydowanie tak
- Raczej tak
- Raczej nie
- Zdecydowanie nie

DZIĘKUJEMY ZA WYPEŁNIENIE ANKIETY